

Metalurg

Časopis skupine Impol | november-december 2012 | 6

Dvig kakovosti storitev ►►

Boljši od konkurence ►►

Obetavni raziskovalni
projekti ►►

Uspešno kljubujemo
nestabilnim tržnim razmeram

Vsebina

7

V Impolu FT po manj uspešnem zaključku leta ugotavljajo, da morajo v poslovanje vnesti spremembe.

14

“Čeprav so bile zaostrene razmere na trgu, smo poslovali bistveno boljše od konkurence,” razlaga Janko Žerjav.

20

Skupina Impol je po štirih letih premora ponovno organizirala raziskovalni simpozij, na katerem je svoje delo predstavilo 11 raziskovalcev.

22

V Viteški dvorani so se zbrali letošnji inovatorji in jubilarji, ki so za nagrado prejeli častne znake Impola.

28

Društvo za promocijo zdravja predstavlja nove aktivnosti v letu 2013.

Dragi Dedek Mraz!

Se še spomnite, kdaj ste nazadnje pisali pismo Dedku Mrazu ali Božičku in dejansko verjeli ali celo pričakovali, da se vam bodo želje izpolnile? Se še spomnite decembra, ko se je vse vrtelo okoli pisanih lučk, zasneženih hribov, po katerih ste drveli s sanmi, in vznemirljivega pričakovanja prazničnih dni? Ga še znate doživeti?

Zanimivo, kako se nam želje in potrebe skozi življenje spreminjajo. Čisto majhni otroci imajo povsem enostavne potrebe: mleko, sveža plenica in toplota. Nekoliko večji otroci že postanejo bolj zahtevni. Kdo ve, morda jih tudi starši sami z veliko pomoči s strani potrošniške družbe naredijo takšne. A v otroštvu je kljub temu bistveno lažje, saj za zadovoljevanje lastnih potreb in želja nismo odgovorni sami. Zato je pismo Dedku Mrazu enostavno napisati in čakati, da tisti stric z brado izpolni naše želje.

Kaj pa, ko odrastemo? Kdo je odgovoren za izpolnjevanje naših potreb in želja? In kakšne so te želje? Zagotovo postanejo bistveno bolj kompleksne od nove Barbi hiše ali Spidermana. Če smo iskreni, tudi niso več tako materialno naravnane. Vsaj pri večini ne. Morda se človek res bolje počuti, če ima nov avto, veliko hišo in ostale stvari, ki se lesketajo, vendar to ni vse. Predvsem pa to ni tisto, zaradi česar bi se jutraj zbudili z nasmeškom in z veseljem pričakovali nov dan.

Včasih si celo ne upamo želeti preveč, saj se bojimo, da so naši cilji nerealni oziroma neuresničljivi. Zato se raje predajamo rutini vsakdana in živimo povprečno življenje, v katerem ni globokih padcev, a na žalost tudi visokih vzponov ne. Zato vam v prihodnjem letu želim, da bo razburljivo, polno novih izzivov in dogodivščin, da bo leto, ki se bo vpisalo v vašo zgodovino. Leto, ki ga ne boste kar tako pozabili. Zato pa si morate postaviti visoke cilje, imeti nore želje in se potruditi, da to dosežete. Zakaj pa ne? Živite samo enkrat, zato naj bo vaše življenje vredno živeti.

Nina Juhart Potočnik,
urednica

Uspešno kljubujemo nestabilnim tržnim razmeram

Jernej Čokl: Vsi bomo veseli, če bo prihodnje leto takšno, kot je bilo letošnje

Jernej Čokl:
»Naša naloga je, da izboljšamo finančno vzvodje.«

Kako ocenjujete letošnje poslovanje?
Letošnje leto bi lahko označili, da je neke vmes – ni dobro in ni slabo. V prvem polletju je bila gospodarska aktivnost v Evropi in svetu dobra, v drugi polovici leta pa so se gospodarske aktivnosti v svetu in Evropi zmanjšale. To je zaskrbljujoče predvsem zaradi prihajajočega leta 2013, za katerega bomo vsi veseli, če bo podobno letošnjemu. Na žalost politični prepiri in nemoč pri reševanju problemov v Sloveniji negativno vplivajo tudi na poslovanje, saj že povzročajo gospodarsko škodo, ki se je politični akterji še ne zavedajo. Boniteta države pada, posledično pa gospodarstvo vedno težje prihaja ne samo do domačih,

temveč tudi do tujih kreditov, saj so ti povezani z boniteto države.

Boste dosegli zastavljene cilje?
Leta še ni konec, zato rezultatov še ne moremo v celoti oceniti. Vseh zastavljenih ciljev gotovo ne bomo dosegli, saj smo si jih zastavili zelo visoko, kar je v tako kaotičnem gospodarskem stanju težko dosegljivo. Trg se zelo spreminja, zahteva hitre odzive, kratke dobavne roke, prilagodljivost pri cenah, visoko kakovost in še bi lahko naštevali. Po drugi strani pa gospodarsko stanje v Evropi in tudi v svetu ne dopušča rasti, kar se posebej kaže v drugem polletju letošnjega leta. Glede na

okolje pa lahko rečem, da posluujemo zelo solidno in le želimo si lahko, da se bodo ti trendi nadaljevali.

Katerih pomembnih projektov ste se lotili v letošnjem letu?

V skupini Impol razvijamo veliko projektov, vendar običajno izpostavljam dva, ki sta tudi po finančni plati dokaj velika zaloga. To je projekt novih livarskih kapacitet, ki bo predvidoma končan v drugi polovici leta 2013 in bo izboljšal kakovost oskrbe s surovinami. V Sevojnem smo 26. oktobra zagnali novo linijo za lakiranje trakov, v katero smo vložili 17 milijonov evrov. Linijo je svečano odprl predsednik srbske vlade

Inovativnost inventivnost in stalno izobraževanje

Marljivost zanesljivost in zaupanje v Impol na trgu

Prilagodljivost hitrost, učinkovitost, transparentnost

Odličnost kakovost od ideje do prodajnih aktivnosti

Lojalnost do družbe, lastnikov, okolja, sodelavcev

o poslovanju

g. Ivica Dačić, ki je s svojim prihodom pokazal, kako pomembna je ta naložba, ne samo za našo družbo Impol Seval, temveč za celotno Srbijo. Istočasno je v svojem govoru poudaril, da gre v primeru Impol Sevala za najuspešnejšo privatizacijo v Srbiji. Kar se mene tiče, lahko rečem le, da je to lepo slišati, čeprav me izkušnje učijo, da sedaj prihaja najtežji del, ko je potrebno novo proizvodnjo tehnično in tehnološko pripeljati do visoke kakovosti in produktivnosti, vse to pa potem prodati na trgu.

Seveda se ukvarjamo še s številnimi drugimi projekti, ki so prav tako zelo pomembni, kot na primer prenova informacijskega sistema, številni infrastrukturni projekti, kot na primer zagotavljanje tehnološke vode v zahtevnih podnebnih razmerah. Razvijamo tudi številne tehnološke projekte, ki nam zagotavljajo konkurenčnost.

Kako ocenjujete poslovanje stiskalništva?

Stiskalništvo je uspešen del skupine Impol. Poslovanje ni enostavno, saj se je vseskozi treba prilagajati novim razmeram na trgu, ki se neprestano spreminjajo. Stiskalništvo deluje na trgu avtomobilske, gradbene, elektro in transportne industrije. Te panoge v zadnjem času padajo iz rasti v recesijo in obratno. Nekoč so ti trgi tradicionalno rasli, danes pa se razmere zelo hitro spreminjajo, prav tako so pogoji poslovanja – predvsem zahteve po kakovosti – zelo strogi. Temu smo se morali prilagoditi tudi z organizacijskimi

spremembami. Menim, da smo danes na pravi poti. K temu je pripomogla tudi naložba v Alumobil, ki nam je zagotovila vrhunsko opremo za proizvodnjo. Kupci to tudi spoznavaajo, kar nam olajšuje bitko pri pridobivanju naročil.

Je tudi valjarništvo uspešno poslovalo?

Valjarništvo gledano v celoti – z vidika skupine – je zelo uspešno. Znotraj valjarništva pa so deli, ki so manj uspešni, kamor bomo morali vložiti še veliko truda, da bomo generirali želene rezultate. V Impol Sevalu smo z uvedbo kakovostnega lakiranja trakov del proizvodnje z nižjo do-

dano vrednostjo preusmerili v izdelke z višjo dodano vrednostjo. Podoben projekt nas čaka v Sloveniji, kjer bomo skušali izločiti čim več izdelkov, ki imajo nizko dodano vrednost in jih nadomestiti z izdelki z višjo dodano vrednostjo. V ta namen

smo že pripravili projektno skupino. V prvi fazi bomo izkoristili vse notranje rezerve, ki nam jih ponujajo določene tehnične izboljšave, povečali bomo produktivnost, ukinili nedonosne proizvode in jih nadomestili z bolj donosnimi, rešili nekatere prostorske probleme itd. Ta korak bo zahteval kar nekaj vlaganj. Ko bomo dosegli želene rezultate, bomo nadaljevali z drugo fazo, v kateri nameravamo bistveno povečati proizvodnjo folij. Vedeti moramo, da

je valjarništvo kapitalsko zelo intenzivna proizvodnja in nepremišljene poteze lahko povzročijo velike probleme.

Minilo je deset let od nakupa Impol Sevala. Je bil nakup pravilna odločitev?

Po desetih letih lahko mirno rečemo, da je bila to dobra poslovna odločitev. Impol kot celota je dobil drugačno dimenzijo, pokazali so se ugodni sinergijski učinki in moje mnenje je, da bi Impol v Sloveniji in tudi Seval v Srbiji veliko izgubila, če do te povezave ne bi prišlo. Na proslavi v Sevojnem ob prazniku tovarne sem izkoristil priložnost in se zahvalil za sodelovanje vsem zaposlenim v Srbiji, posebej sem se zahvalil vsem

mojim sodelavcem v Sloveniji, ki so pomagali pri tem projektu. Vsaka tovarna je živ sistem, odvisen od mnogih dejavnikov. Naša naloga je, da to, kar imamo, negujemo in vodimo k še boljšemu poslovanju.

Kako ste zadovoljni s poslovanjem manjših družb znotraj skupine Impol?

Moram povedati, da sem s poslovanjem manjših družb zadovoljen, saj izpolnjujejo naša pričakovanja. Bistveno je, da vsaka družba prispeva svoj delež pri skupnem uspehu skupine. Pri tem se tudi kaže, da je bil nakup Rondala prava poteza, vendar pa bo potrebnih kar nekaj vlaganj, da bo družba v koraku s svojo konkurenco.

Kakšni so načrti za prihodnje leto?

Plan za leto 2013 je že sestavni del nove strategije, ki se bo gradila na teh osnovah. Naša prva naloga je, da izboljšamo finančno vzvodje, ki se že izboljšuje, vendar je za to potreben določen čas. Da bi to čim prej dosegli, moramo izpolniti vse kapacitete, ki so še na voljo. Z izgradnjo prenovljene livarne bomo lahko povečali kapacitete stiskalništva za 10.000–15.000 ton. Na področju valjarništva bo prihajalo do zmanjševanja manj donosnih izdelkov v proizvodnem procesu RRT, po drugi strani pa do večanja proizvodnje v proizvodnem procesu FTT. V Impol Sevalu se bodo prodajali lakirani izdelki, ki bodo imeli višjo dodano vrednost. Področje rondelic bo doživelo nekaj sprememb, predvsem v smeri povečevanja proizvodnje in prodaje. Ko bomo vse to postorili, bomo imeli takšno finančno vzvodje, da bomo sposobni za večji naložbeni razvojni cikel. Ta se bo dogajal v letih 2015–2020.

Polovica izdelkov je namenjena avtomobilski industriji

V Impolu PCP kljub nižjim naročilom zadovoljni s poslovanjem

“Glede na zaostrene razmere na trgu smo s poslovanjem družbe zadovoljni, čeprav smo se letos soočali s pomanjkanjem naročil in rastjo nabavnih premij. Kljub oviram bomo leto zaključili z dobrim poslovnim rezultatom, na kar smo ponosni,” je povedal direktor družbe Impol PCP Miro Slatinek.

Največ težav z naročili v cevarni

Z upadom naročil so se soočali v vseh treh proizvodnih programih: cevarni, profilarni in Alumobilu, pri čemer je najhuje prav v cevarni, kjer je delo že od junija dalje organizirano samo v treh izmenah, kar pomeni, da izpolnjujejo le 80 odstotkov načrtovane proizvodnje. “Primanjkujejo nam predvsem naročila za vlečene in stiskane palice v T-stanjih. Upamo, da se bodo razmere proti koncu leta izboljšale in da bomo januarja lahko ponovno pričeli z delom v štirih izmenah,” pojasnjuje Miro Slatinek.

Najpomembnejši trg je avtomobilska industrija

Približno 50 odstotkov izdelkov Impola PCP (30.000 ton) je namenjenih avtomobilski industriji, od tega jih 20.000 ton kupijo končni kupci (kovači), prav tako je velik delež vlečenih palic, ki jih kupujejo trgovci, namenjenih nadaljnji uporabi pri izdelavi avtomobilov. Delež bi želeli še povečati, saj ima proizvodni proces Alumobil še za 10.000 ton neizkoriščenih kapacitet. Proces osvajanja tovrstnih kupcev je zapleten, zato je povečevanje tržnega deleža v njihovi dolgoročni strategiji. Zaenkrat so s poslovanjem Alumobila zadovoljni, saj dosega zastavljene cilje.

Nadaljnji razvoj

Zaradi neizkoriščenih kapacitet nameravajo v prihodnosti še dodatno okrepiti trženske aktivnosti za povečevanje prodaje. Prav tako upajo, da bodo uspeli s pomočjo povečanja livnih kapacitet v Impolu LLT okrepiti svojo konkurenčno prednost. Nameravajo tudi povečevati proizvodnjo izdelkov z višjo dodano vrednostjo, kar bodo dosegli z uporabo zahtevnejših po-

Ali ste vedeli?
Konkurenčna prednost stiskalništva je predvsem v visoki kakovosti izdelkov, široki paleti aluminijevih zlitin, ponudbi relativno majhnih količin in kratkih dobavnih rokov.

stopkov dodelave: razrezi, vrtanje lukenj, barvanje in anodizacija.

Osvajanje letalske industrije

V strategiji razvoja družbe je tudi prodor v letalsko industrijo. “Začeli smo že s poskusno izdelavo palic, namenjenih letalski industriji. Pogoji za vstop na ta trg je tudi pridobitev certifikata ISO 9100, za kar že potekajo prve aktivnosti. Ocenjujemo, da bi lahko ta certifikat pridobili do sredine naslednjega leta,” razlaga direktor družbe.

Borba za višje prodajne marže

V Impolu FT dosegli želeno količino naročil, a poslovanje ni skladno s pričakovanji

“S poslovanjem v letošnjem letu ne moremo biti zadovoljni. Kljub ustreznemu nivoju naročil nismo dosegli želenega dobička, saj se je zaradi podražitve nabavne cene aluminija močno zmanjšala razlika med prodajno in nabavno premijo. Tovrstni dogodki opozarjajo, na kakšnem robu vedno posluje valjarništvo v Impolu FT”, je poslovanje v letu 2012 ocenil direktor družbe Tomaž Smolar.

Povpraševanje stabilno, zahteve trga ostrejšje

Vse leto je bil dotok naročil dokaj konstanten in skladen s pričakovanji. Prav tako so uspešno nadomestili manj rastoče trge, nekaj težav pa so imeli z vse zahtevnejšimi kupci. “Vse težje dosegamo zahteve po ravnosti in površini izdelkov. Zaradi tega smo tudi bili prisiljeni zmanjšati prodajo na določenih zahtevnejših programih,” je pojasnil direktor. Zadovoljni so s povečevanjem povpraševanja po dvojčenih folijah, debeline pod 50 mikronov, tako da jih bodo letos prodali v obsegu 20.000 ton. Uspelo jim je tudi znižati povprečno debelino (iz 32 na 28 mikronov) in s tem povečati prodajno premijo. Med velike uspehe štejejo tudi učinkovito odzivnost na zahteve kupcev, saj jim uspejo odpremiti naročene izdelke v najkrajših možnih rokih.

Spremembe so potrebne

Nezadovoljiv poslovni rezultat sporoča, da je treba optimizirati poslovanje. Kot opozarja direktor družbe, se Impol FT sooča

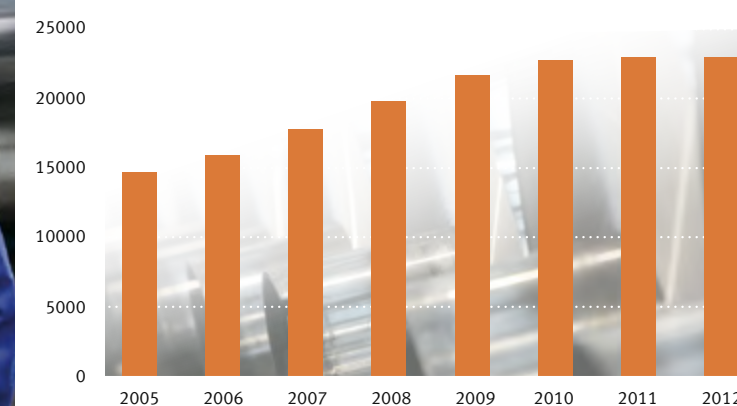
s številnimi pomanjkljivostmi: oskrba s surovino poteka pretežno preko tujih virov, nezadostne proizvodne kapacitete za proizvodni program FTT, zastarela oprema v proizvodnem procesu RRT, ki jo pestijo tudi visoki stroški energetike ipd. Slednje ponovno spodbuja govorice o ukinitvi proizvodnega procesa RRT. Tomaž Smolar na to odgovarja: “Govorice krožijo že predolgo, da bi jim lahko verjeli. V prihodnje bomo program RRT optimizirali, ukinili bomo nedonosne izdelke in jih nadomestili, povečali bomo uporabo vhodne surovine, ki vsebuje sekundarni aluminij, prav tako bomo povečali delež zlitin in znižali stroške programa.”

Vizija za prihodnost

Glavne aktivnosti v prihodnjem letu bodo usmerjene v optimiziranje poslovanja, tako se nenehno ukvarjajo s povečevanjem produktivnosti, iskanjem novih kupcev, razvojem novih izdelkov in izboljševanjem pogojev poslovanja (dobavni roki, prodajne marže). V daljšem časovnem obdobju pa lahko pričakujemo tudi bolj intenzivna vlaganja. Tomaž Smolar vidi priložnosti za razvoj v naložbi v valjarno, rezalno linijo, peči in linijo litja trakov. Pri tem opozarja: “To bi bila visoka naložba v osnovna sredstva v višini 26 milijonov evrov, ki bi nam prinesla povečanje kapacitet za 12.000 ton in omogočila povečanje samooskrbe s surovino.”

Dvig izkoriščenosti valjarn od začetka projekta do danes

B5: iz 72 % na 82 %
B4: iz 59 % na 65 %
B3: iz 27 % na 41 %

Graf: povečevanje produktivnosti na valjarnah v tonah na leto

Najpomembnejši projekt je povečanje livnih kapacitet

»Najpomembnejša aktivnost v prihodnjem letu je vsekakor zaključek naložbe v povečanje kapacitet s čimprejšnjim zagonom posodobljene linije v polnih kapacitetah,« razlaga Rajko Šafhalter, direktor družbe Impol LLT.

»Vzporedno z naložbo izvajamo sedem projektnoraziskovalnih nalog, s katerimi želimo znižati pretočni faktor, da bomo dodatno povečali kapacitete in še pocenili samo proizvodnjo,« še doda direktor družbe. Ena od raziskovalnih nalog je tudi povečanje kapacitet homogenizacije, saj obstoječe ob povečani izdelavi drogov ne bodo zadoščale.

Usmerjeni h kakovosti, k stroškom in pravočasni dobavi

»Cilj Impola LLT je, da v kar največji možni meri zagotavlja kakovostno in cenovno

24 tisoč ton;

na toliko želijo povečati količino cenejše surovine v proizvodnem procesu livarna v letu 2013. Letos so uporabili od 17 do 18 tisoč ton te surovine.

ugodno vhodno surovino domačim odjemalcem, kot sta Impol PCP in Impol FT, saj lahko le tako doprinesemo k največji dodani vrednosti celotne skupine. Zato stremimo predvsem h kakovosti, k pravočasni dobavi in nizkim stroškom,« pojasni. Predvideva, da bodo leto zaključili z minimalnim dobičkom.

Drago surovino nadomestili s cenejšo

V livarni niso imeli težav s pomanjkanjem aluminija na evropskem trgu, saj so se prilagodili odjemalcem in uporabili surovine, ki so bile na razpolago. »K uspešnejšemu poslovanju skupine Impol brez dvoma prispeva nadomestitev drage eksterne primarne surovine z bistveno cenejšo, zato nameravamo v prihodnosti uporabljati večje količine tovrstnega materiala. Letos bo vsebnost »scrapa« v izdelkih livarne (drogovi in brame) znašala med 23 in 25 odstotki, kar predstavlja letno količino od 17 do 18 tisoč ton. Ob tem moram poudariti, da v proizvodnem procesu liti trak eksterne »scrapa« ne uporabljamo.«

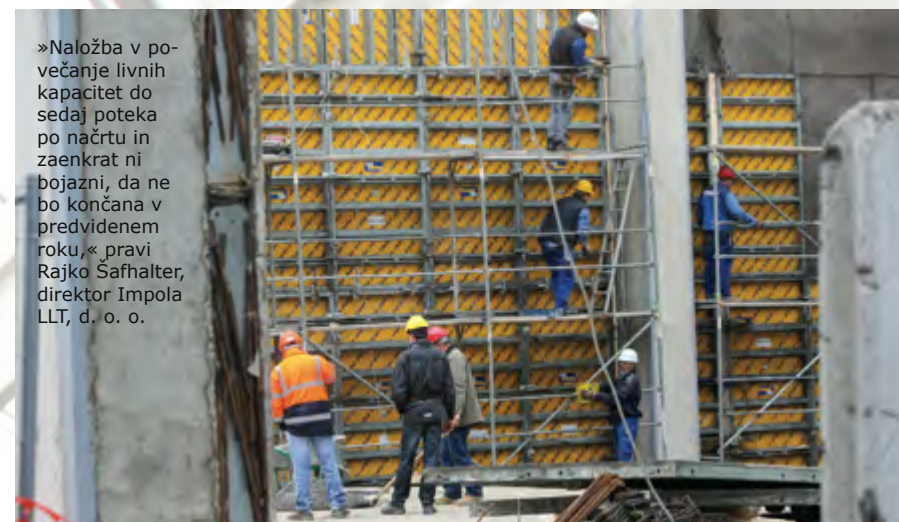
Uporabo »scrapa« želijo še povečati

V letu 2013 želijo količino cenejše surovine v proizvodnem procesu livarna povečati na 24 tisoč ton. Preden bi lahko postopoma prešli na povišano uporabo te surovine, morajo zagnati novo naložbo, ker pa bo to šele v drugi polovici prihodnjega leta, so predvidene dodatne aktivnosti. »V zvezi z znatnim povečanjem »scrapa« v letu 2013 smo tudi na kolegiju skupine sprejeli več ukrepov, ki jih bomo morali realizirati na nivoju celotne skupine, da bomo uspešno povečali količino uporabe eksterne sekundarne surovine in hkrati zagotavljali kakovost izdelkov. Če naštejemo le nekatere od teh ukrepov: preusmeritev določenega dela eksterne oskrbe bram, pri katerem se lahko uporablja večje količine »scrapa«, na domačo livarno (brame Al-Mn), povečanje vračanje kakovostnega tehnološkega scrapa naših eksternih kupcev in izdelava sprememb kemijske sestave pri nekaterih zlitinah, izdelanih iz povečane količine »scrapa,« je povedal direktor družbe.

»K uspešnejšemu poslovanju skupine Impol brez dvoma prispeva nadomestitev drage eksterne primarne surovine z bistveno cenejšo, zato nameravamo v prihodnosti uporabljati večje količine tovrstnega materiala.«

Večplastni učinki naložbe

Pozitivni učinki naložbe v posodobljeno tehnologijo litja drogov in bram bodo večplastni. Zmanjšala se bo količina porabljene energije na enoto izdelka, znižal se bo odgor, predvsem pri bolj onesnaženih surovinah, poleg tega pa bo nova tehnologija izboljšala delovne pogoje v livarni in zmanjšala negativne vplive na okolje, kot so emisije dimnih plinov in manj bo hrupa.

»Naložba v povečanje livnih kapacitet do sedaj poteka po načrtu in zaenkrat ni bojazni, da ne bo končana v predvidenem roku,« pravi Rajko Šafhalter, direktor Impola LLT, d. o. o.

Avtomatizirano skladišče drogov

Priglasitveni / grafični

»Projekt je trenutno v največjem zamahu, saj pospešeno gradimo novo halo, ki bo omogočala, da bodo tako ostala gradbena kot tudi montažna dela potekala nemoteno in po načrtu.« Projektno dokumentacijo za naložbo so pridobili že v začetku leta. Na okoljevarstveno dovoljenje pa so čakali več kot pol leta, zato se je gradnja začela z zamikom. »Naložba do sedaj poteka po načrtu in lahko pričakujemo, da bo končana v predvidenem roku.«

Zadovoljni s kakovostjo, preglednice povzroča pretočni faktor

»V obeh programih smo v prvih desetih mesecih dosegli ustrezno kakovost, nikakor pa ne dosegamo zelenega pretočnega faktorja, ki se trenutno giblje okoli 1.22 in neposredno vpliva na povečanje stroškov,« razlaga direktor. Za rešitev težave so oblikovali več kot dvajset raziskovalnih nalog, ki jih predstavljajo na koordinacijskem sestanku Impola PCP in Impola LLT. »Do sedaj vidnih rezultatov nismo uspeli doseči, zato smo vse naloge zdru-

žili v sedem tematskih sklopov, ki imajo definirano projektno skupino z vodjem, aktivnostmi in cilji. Vsaka skupina bo morala mesečno poročati o izvedenih aktivnostih preteklega obdobja in rezultatih izboljšanja.«

V teku številne raziskovalne naloge

Večina raziskovalnih nalog je usmerjenih v zniževanje pretočnega faktorja, poleg teh pa izvajajo tudi aplikativne razvojne naloge. »Naloge so usmerjene v področja, kot so: obvladovanje vseh vhodnih surovin, obvladovanje litja bram in drogov s poudarkom na zlitinah za avtomobilsko industrijo, obvladovanje kakovosti litega traku, projekt povišanja kapacitete homogenizacije in ulivanje po sistemu v elektromagnetnem polju.« Vsak tehnolog vsako leto v povprečju pripravi še od eno do dve aplikativni nalogi, ki so za letošnje leto v zaključni fazi. Nekaj nalog pa so predstavili tudi na nedavnem Raziskovalnem simpoziju v Mariboru.

Rondal je kot znak dobrega poslovanja prejel tudi certifikat Excellent SME Slovenia

Poslovanje je stabilno

V Rondalu bodo letos dosegli zastavljene cilje

»Zastavili smo si realne cilje in mislim, da jih bomo do konca leta celo nekoliko presegli. Čeprav razmere na trgu niso enostavne, smo z veliko truda in predanostjo vseh zaposlenih uspeli poslovati, kot smo načrtovali,« je povedala direktorica Rondala Sonja Kremavc, ki je s poslovanjem podjetja v letu 2012 zadovoljna. Mineva prvo leto, odkar je Rondal postal del skupine Impol. Zaposleni so z nakupom zadovoljni, kar se odraža tudi v njihovi visoki pripadnosti. Proizvajajo izdelke visoke kakovosti, s katerimi so se uspeli uveljaviti na svetovnem trgu.

Čaka jih posodobitev opreme
V prihodnje načrtujejo posodobitev nekoliko zastarele opreme. Menijo, da bodo ta projekt s pomočjo sodelovanja z drugimi družbami znotraj skupine Impol lažje izpeljali. Zelo pomembno je, da se prenova izvaja premišljeno in brez večjih motenj v proizvodnem procesu.

Dvig kakovosti storitev

V Impolu R in R s številnimi organizacijskimi spremembami do vedno boljših storitev

Letošnje poslovanje je bilo skladno s pričakovanji. Direktor družbe dr. Varužan Kevorkijan je z rezultati zadovoljen: »Cilje smo dosegli, na kar smo lahko ponosni prav vsi. Naši naročniki so tudi vse bolj zadovoljni s kakovostjo storitev, k čemur je pripomogla tudi reorganizacija nekaterih ključnih procesov».

S premišljenim pristopom do dobrih rezultatov
V Impolu R in R uspešno sledijo vse strožjim zahtevam kakovosti, ki jih narekujejo avtomobilska in v bodoče tudi letalska industrija. Skupina Impol se strateško usmerja v povečevanje tržnega deleža zahtevnejših izdelkov, za kar nedvomno potrebuje vzpostavljeno neodvisno kontrolo kakovosti izdelkov. V ta namen so v Impolu R in R sprejeli kar nekaj organizacijskih sprememb: uvedli so dnevno spremljanje dela po izmenah, kar jim je omogočilo prepoznavanje ozkih grl v procesih in odkrivanje notranjih rezerv. Dodatno so se tudi kadrovske okrepili, saj je v preteklem letu operativno vodenje laboratorija prevzel Boris Hostej, svež diplomant metalurgije. Podobno so ukrepali tudi v metalografiji, kjer so pridobili še enega tehnologa metalografskih raziskav. Delovno mesto je zasedla Teja Iskra, ki uspešno zaključuje tudi izobraževanje na elektronskem mikroskopu.

Projekti in posodabljanje opreme
V preteklem letu je bil najpomembnejši projekt razvoj in implementacija novega informacijskega sistema, v okviru katerega so uspešno zaključili dva od devetih modulov. Projekt se bo nadaljeval tudi v prihodnjih letih. Drug večji projekt pa je bila priprava in pregledovanje makro diskov, ki ga uspešno izvajajo analitiki na kvantometru. Skladno s sprejetim naložbenim načrtom družbe so letos kupili nov kvantometer, s katerim bodo lahko validirali spektroskopske metode. Pomembna pridobitev je tudi nova peč

za toplotno obdelavo, s pomočjo katere bodo zagotovili še večjo natančnost toplotnih obdelav za izdelke, namenjene avtomobilski industriji.

Razvoj v prihodnje
V prihodnosti nameravajo nadaljevati z moderniziracijo opreme. Kupili bodo nov IR spektrometer in modernizirali pripravo preizkušancev za natezni preizkus. »Ključni razvojni izziv so raziskave za povečanje deleža odpadnega aluminija v Impolovih izdelkih, kar bo dolgoročna naloga,« je še povedal dr. Kevorkijan. Razvijati nameravajo tudi področje korozije in osvajati nova znanja s področja inženiringa površine aluminijastih izdelkov. Prav tako bodo nadaljevali z notranjimi racionalizacijami in dvigom produktivnosti ter z nadaljnjimi kadrovske krepitvami, pri čemer pričakujejo, da bo v prihodnjem letu kar nekaj zaposlenih zaključilo študij metalurgije.

Med kadrovske krepitve v družbi Impol R in R je tudi Boris Hostej, nov operativni vodja laboratorija

S spremembami do napredka

V Impolu Infrastrukturi aktivno izvajajo nove projekte

»S poslovanjem družbe v letošnjem letu sem zelo zadovoljen. Uspelo nam je povečati storilnost in izpeljati veliko število aktivnosti in projektov. Prav tako smo izboljšali delovne pogoje za zaposlene, kar jim pomaga pri doseganju dobrih delovnih rezultatov,« je poslovanje družbe pojasnil direktor Dominik Strmšek.

Spremembe niso vedno najbolj sprejete
Izteka se drugo leto, odkar je funkcijo direktorja družbe prevzel Dominik Strmšek. Z veliko delovno vnemo je zagnal številne nove projekte. Med najbolj odmevnimi je zagotovo bila prenova razsvetljave v proizvodnih prostorih, s čimer bo skupina Impol letno prihranila do 250.000 evrov. Prav tako so se lotili številnih drugih aktivnosti: obnove objektov, izgradnje usedalnika, podpore gradbenim delom v sklopu projekta povečevanja livnih kapacitet ipd. K dobrim rezultatom je pomembno prispevala tudi visoka delovna storilnost zaposlenih, kar jim sprva ni bilo najbolj všeč. »Ljudje na splošno ne marajo sprememb – še posebej ne takšnih, ki zahtevajo veliko angažiranost. Mislim, da se je to tudi odrazilo na zelo slabi oceni direktorja pri meritvah organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih. Menim pa, da smo se kar dobro ujeli in delujemo kot uigrana ekipa,« je stanje v družbi pojasnil direktor.

Visoka produktivnost in dobri rezultati
Da so v Impol Infrastrukturi »stopili na plin«, opazi vsak, ki vstopi v industrijsko cono. Sama cona je bistveno bolje urejena, jasno so označene transportne poti, izvajajo se prenove stavb, kar zagotovo izboljšuje prvi vtis obiskovalcev in povečuje

varnost znotraj cone. Prav tako jim je uspelo urediti usmerjevalne znake znotraj cone in tudi v Slovenski Bistrici, na kar smo čakali skoraj 15 let. Pri izvajanju dejavnosti se vseskozi srečujejo z omejitvami. »Naše aktivnosti ne smejo ovirati proizvodnih procesov v družbi. Zato stremimo k temu, da delo opravimo hitro, kakovostno in varno. Vedno nismo najuspešnejši, a se trudimo, da smo z vsakim projektom boljši,« še dodaja Dominik Strmšek.

Strategija za naprej
V prihodnosti nameravajo še izboljšati svoje storitve. Tržno priložnost vidijo predvsem na področju požarne varnosti, kjer želijo povečevati delež storitev za zunanja podjetja. Še naprej se bodo ukvarjali z izboljševanjem kakovosti energetskih storitev, s čimer želijo Impolu zagotoviti kakovostno in zanesljivo preskrbo z energenti. V naslednjem letu nameravajo izpeljati več kot deset novih projektov, za kar bodo potrebovali veliko energije. Direktor družbe ob tej priložnosti sporoča zaposlenim naslednje: »Zahvaljujem se vam za vaš trud v iztekajočem se letu. Ponosen sem na vaše delo in predanost ter upam, da bomo s skupnimi močmi tudi naslednje leto uspešno zaključevali projekte, s pomočjo katerih bomo olajšali delo zaposlenim znotraj skupine Impol.»

PROJEKTI V 2013

Prihodnje leto bodo v družbi Impol Infrastruktura izvajali več kot deset projektov:

- zagon in optimiranje delovanja notranje razsvetljave iz 2. faze prenove, spremljanje porabe in poročanje pristojnemu ministrstvu;
- izgradnja hladilnega sistema Aluomobil in dogradnja hladilnega sistema v proizvodnem procesu RRT;
- izgradnja in zagon sistema celovite preskrbe IC Impol s hladilno vodo;
- ureditev vhoda v upravno zgradbo;
- izdelava sistema za obvladovanje logistike zunanjega tovarnega prometa;
- nadaljevanje projekta večanja livarskih kapacitet v Impolu LLT;
- izvedba 2. faze prenove sistema za alarmiranje in javljanje požarov, kjer se hkrati pripravljamo za izvedbo 3. faze prenove omenjenega sistema;
- generalna prenova sistemskega prostora, upoštevajoč vse varnostne smernice in požarno varnost;
- nadaljnja modernizacija toplovodnega sistema s prenovno distribucije toplote po IC Impol in prenovi kotlovnice;
- vgradnja in zagon SPTE-naprave oziroma naprave za soproizvodnjo električne energije in toplote ter prenova glavnega cevovoda za preskrbo industrijske cone Impol s hladilno vodo (projekta sta še v fazi odobritve).

Oznake v industrijski coni bodo pripomogle k boljši orientaciji obiskovalcev

V Unidelu obdržali lanski promet

Prihodnje leto 20-letnica delovanja podjetja

»Glede na splošno tržno situacijo smo v letu 2012 v Unidelu s poslovanjem zadovoljni. Seveda smo imeli vzpone in padce, a smo jih uspešno premagali,« pravi Marta Baum, direktorica podjetja Unidel.

»Ker smo zaradi spremembe zakonodaje izgubili določen del prometa oziroma prodajni program, smo na trgu še bolj agresivni,« je povedala o poslovanju podjetja. Podjetje je – kot ostala invalidska podjetja – prizadela sprememba zakonodaje na področju zaposlovanja invalidov, ki je v veljavo stopila novembra lani, njeni učinki pa so vplivali predvsem na letošnji poslovni rezultat.

Na poslovanje vplivala sprememba zakonodaje
Nova zakonodaja je prinesla spremembe tako imenovane kvotnega sistema. Kvota predstavlja obvezni delež zaposlenih invalidov (od vseh zaposlenih) pri posameznem delodajalcu, ki zaposluje najmanj 20 oseb. Če podjetja ne zaposlujejo določene kvote invalidov ali poslujejo z invalidskim podjetjem (kar se sicer imenuje nadomestna izpolnitev kvote), morajo plačati poseben prispevek. Tako država podjetja spodbuja k zaposlovanju invalidov ali k nakupu storitev/izdelkov invalidskih podjetij. Nova zakonodaja omejuje storitve, ki jih invalidsko podjetje lahko ponuja iz naslova nadomestne izpolnitve kvote. Konkretno v kvotni sistem ni več zajet del trgovske dejavnosti Unidela. Podjetja pa so tako manj motivirana za naročanje tistih izdelkov, s katerimi ne vplivajo na lastno izpolnitev kvote.

Pridobili nove stranke

»Pridobili smo kar nekaj novih strank. Najbolj ponosni pa smo, da smo obdržali obstoječe,« pove direktorica in dodatno pojasni, da je dosežek ohranitev enake ravni prodaje na programu osebne varovalne opreme kljub spremembi zakonodaje.

Organizacijska klima se izboljšuje

»V letu 2012 smo tudi v Unidelu merili organizacijsko klimo in zadovoljstvo zaposlenih ter prepoznavanje in obvladovanje stresa na delovnem mestu. Rezultati so v primerjavi s predhodno analizo mnogo boljši. Zavedamo se, da so spremembe stalnica v našem življenju. Zato jih izkoristimo za osebno in poslovno rast.«

Prihodnje leto 20-letnica Unidela

»Cilji za naslednje leto so optimistični. Želimo doseči še boljše rezultate in pokazati okolju, da smo se v 20-ih letih razvili v zaupanja vredno podjetje.« Prihodnje leto Unidel obeležuje 20-letnico delovanja. »Ob tej priložnosti se zaposlenim in poslovnim partnerjem zahvaljujem za sodelovanje in zaupanje. Vam in vašim družinam pa želim prijetne prihajajoče praznike ter vse dobro v letu 2013.«

»Cilji za naslednje leto so optimistični. Želimo doseči še boljše rezultate in pokazati okolju, da smo se v 20-ih letih razvili v zaupanja vredno podjetje,« pravi direktorica podjetja Unidel Marta Baum.

Stampal SB – dobavitelj prestižnih podjetij

Z visoko kakovostjo izdelkov uspešno povečujejo prodajo odkovkov, namenjenim prestižnim znamkam

Za Stampalom SB je zanimivo poslovno leto, v katerem so ponovno uspešno poslovali. »V prvih treh četrtinah leta smo dosegli petodstotno rast prihodkov v primerjavi z letom 2011, s čimer smo zelo zadovoljni,« je povedal direktor družbe mag. Urh Knuplež.

V zadnji četrtini leta manj naročil

Kljub dobremu poslovanju s povpraševanjem v zadnji četrtini leta niso najbolj zadovoljni. Razlog za upad naročil so težave na italijanskem trgu, od katerega so v Stampalu SB najbolj odvisni, saj nanj izvozijo kar 60 odstotkov svojih izdelkov. Naročila na italijanskem trgu so v septembru 2012 upadla za kar 12,8 odstotka v primerjavi s septembrom 2011, so poročali slovenski poslovni časniki. Upad naročil se je v Stampalu SB začel v oktobru in novembru, tudi decembra ne bo bistveno bolje, a so glede prihodnosti vendarle optimistični. Mag. Knuplež je prepričan, da se bodo razmere prihodnje leto znova izboljšale, saj so naročila za januar – čeprav še niso dokončno oblikovana –, obetavna.

Prodajni program in nadaljnja strategija

Stampal SB izdeluje odkovke z visoko dodano vrednostjo s poudarjenim vizualnim aspektom. V prihodnje nameravajo nadaljevati z izdelavo odkovkov, ki jih vgrajujejo v motorje in motorna kolesa. Njihove izdelke lahko najdemo v motorjih znanih znamk, kot so Ducati, Aprilia, Triumph in KTM. Prav tako nameravajo nadaljevati z izdelavo izdelkov manjših serij za prestižne avtomobilске znamke, med katerimi so tudi Lamborghini, Ferrari in Maserati. Prodreti želijo tudi na nemški trg proizvajalcev prestižnih avtomobilov. Pokrivajo tudi športni sektor, kjer izdelujejo artikole za kupca Petzl, ki je eden najbolj znanih vrhunskih svetovnih proizvajalcev plezalne opreme. Stampal SB še vedno namerava izvažati velik delež izdelkov na italijanski trg, prav tako pa želijo povečati svoj tržni delež na nemškem in predvsem na francoskem trgu.

Naložbe in razvoj

Letošnje leto so zaključili naložno v peskalni stroj, menjali so razsvetljavo in

izboljšali prezračevanje v proizvodni hali. Prihodnje leto nameravajo izvesti obnovitvena dela na liniji 6, kjer že imajo težave z ohišjem stiskalnice. V strategiji družbe je, da postopoma nadomestijo opremo in jo tudi vgradijo na vzmetna podnožja, s čimer bodo znatno znižali emisije hrupa in podaljšali življenjsko dobo opreme.

Zaposleni

V Stampalu SB je 37 zaposlenih, štirje pa opravljajo delo prek agencije. Želja podjetja je, da ohrani kadrovsko strukturo v tem obsegu, pri čemer vedno težijo k temu, da najdejo najboljši kader, ki je delu predan in delo opravlja z veseljem. Direktor podjetja mag. Knuplež poudarja, da je z delom zaposlenih zadovoljen in zaposlenim namenja naslednje misli: »Ob koncu leta bi se želel zahvaliti vsem zaposlenim za prizadevnost in dosledno opravljeno delo v iztekajočem se letu 2012. Prav tako jim želim vesel božič in srečno ter zadovoljno leto 2013».

S strogimi zahtevami glede kakovosti uspevajo osvajati najzahtevnejše kupce

Ali ste vedeli?
Stampal SB gradi svojo konkurenčno prednost s pomočjo visoke kakovosti izdelkov, kratkih dobavnih rokov in fleksibilnosti.

V letošnjem letu so v Stampalu SB razvili tudi številne nove izdelke

Boljši od konkurence

Skupini Impol je v letu 2012 uspelo poslovati veliko bolje kot je bil trend v panogi

Janko Žerjav

„Gospodarske razmere so se letos v primerjavi z lani bistveno poslabšale, k čemur je pripomogel tudi porast nabavne cene aluminija, kar se je odrazilo tudi v nižjih prodajnih maržah. Kljub težavam smo na večini trgov uspeli ohraniti tržni delež, marsikje pa smo ga tudi povečali,“ je povedal član uprave in direktor za trženje Janko Žerjav.

Upad gospodarske rasti v Evropi

Z negativno rastjo so se v letošnjem letu soočali številni trgi, na katerih ima Impol dokaj velik tržni delež. „Najhuje je bilo v Italiji in Španiji, ki sta v recesiji. S stagnacijo se srečuje tudi Nemčija, ki je tradicionalno naše največje tržišče,“ je pojasnil Janko Žerjav. Kljub težavam na trgih so z aktivno prodajo in povečanimi trženjskimi aktivnostmi uspeli ohraniti svoj položaj in na določenih trgih celo povečati prodajo. „V Nemčijo bomo letos prodali celo več izdelkov kot lani. Prav tako smo bili uspešni v Italiji, kjer smo še okrepili svojo prodajno mrežo in poiskali nove kupce, ki so nadomestili tiste, ki so prenehali s poslovanjem,“ dodaja Žerjav.

Impol je uveljavljena znamka

V letošnjem letu je Impol ponovno sodeloval na sejmu aluminija, ki je tokrat potekal v Düsseldorfu. Že sam promet na stojnici je opozarjal na dejstvo, da je Impol dobro uveljavljena evropska in svetovna znamka. Žerjav pri tem opozarja: „Povpraševanje po naših izdelkih je močno odvisno od kakovosti in dobrega poprodajnega servisa, saj je konkurenca na trgu tako močna, da nas lahko hitro izrine. Impol je uveljavljena tržna znamka, vendar moramo v njen ugled še naprej vlagati, saj se lahko dosedanjí trud z nekaj napačnimi potezi hitro zapravi.“

Evropa še vedno najpomembnejše tržišče

V preteklem letu so osvajali tudi druge trge, med njimi so bili najbolj izstopajoči Rusija, Brazilija, Ukrajina in Belorusija. „Čeprav smo aktivni tudi na drugih trgih, bo Evropa za nas še vedno najpomembnejša. Zato nameravamo v prihodnje povečati agresivnost naše prodaje in v prodajno mrežo vključiti več lokalnih prodajnih agentov, ki bodo prisotni pri iskanju kontaktov,“ je strategijo prodaje opisal Janko Žerjav. Veliko si obetajo tudi od nove linije za barvanje v Impol Sevalu. „Z barvnimi izdelki bomo lahko uspešno dvignili dodano vrednost. Veseli nas, da je interes kupcev za barvni program, s katerim bomo na trgu nastopili prihodnje leto, velik. Tako smo lahko prepričani, da je bila poslovna odločitev za naložbo pravilna,“ napoveduje Žerjav. Član uprave pa glede prihodnjega leta kljub vsemu ni povsem optimističen. „Napovedi so zelo negotove. Pri letnih dogovorih s kupci opažamo, da so pri napovedih o načrtovanih količinah zelo previdni. K temu tudi negativno prispeva porast cen aluminija, za katerega kupci menijo, da je le začasne narave, zato tudi ne želijo naročati previsokih količin izdelkov. Tudi dolgoročnih pogodb o sodelovanju je vse manj, saj si vsak želi pustiti dovolj manevrskega prostora,“ razlaga Žerjav.

Težavno, a uspešno leto

Irena Šela, vodja financiranja skupine Impol, podaja oceno poslovanja v letu 2012

Irena Šela

»Letošnje leto predvidevamo, da se bo skupina Impol uspela približati ali celo doseči planiran dobiček pred obdavčitvijo,« pravi Irena Šela, vodja financiranja v skupini Impol. Pri tem poudarja, da iz tekočega poslovanja Impol sicer ne dosega vseh ciljev, vendar pa uspeva razliko nadomestiti z drugimi ukrepi

na področju naložbene politike in financiranja in zato dosega planirane cilje. Da bo leto težko, je nakazovalo že zadnje trimesečje leta 2011, ko so se pričeli veliki pritiski na cene proizvodov in obseg naročil.

Za uspešnost Impola je nujno sodelovanje bank in dobaviteljev

Glede zagotavljanja virov za proizvodnjo je po besedah sogovornice poslovanje Impola izjemno odvisno od pripravljenosti zunanjih financerjev po sodelovanju z nami. »To so, poenostavljeno rečeno, banke in dobavitelji – pri tem mislim predvsem na dobavitelje surovin in energetskih virov, saj sta ta dva vira, poleg stroškov dela, naša ključna stroška.« Pripravljenost sodelovati s skupino Impol prej omenjenih partnerjev je seveda v doseganju ustreznih rezultatov, sposobnosti pokrivanja svojih obveznosti in vedno bolj zagotavljanju ustreznih oblik zavarovanja. »Letos pa smo bili priča tudi vplivu negotovega ozračja v Sloveniji in nižanju bonitetne ocene Slovenije,« pravi Irena Šela. »Vsak padec bonitete Slovenije je vplival na višje stroške financiranja in na povečanje previdnosti dobaviteljev pri poslovanju, ki so se odzivali z nižanjem limitov, višanjem stroškov financiranja, zagotavljanjem ustreznih zavarovanj in skrajševanjem rokov plačevanja.«

Leto v znamenju naložb in sprememb zakonodaje
Načrtovane naložbe (predvsem večja v Srbiji za proizvo-

dnjo barvanih trakov) so se izvajale brez večjih odstopanj, njihov zaključek pa postavlja Impol pred velike naloge – povečati delež prodaje na obstoječih trgih in pridobiti nove. Letošnje leto so zaznamovale tudi spremembe zakonodaje. »Poleg vseh zgoraj navedenih vidikov so vpliv na poslovanje imele tudi spremembe zakonodaje. Pomembnejše spremembe so bile na področju uveljavitve Zakona o uravnoteženju javnih financ in Zakona o gospodarskih družbah. Spremembe posameznih zakonov na področju davščin so narekovale preverjanje njihovih vplivov na poslovanje podjetja in njihovo uveljavitev v poslovanje, ukvarjali smo se s spremembami pri izvajanju plačilnega prometa in podobno,« pojasnjuje Irena Šela. Vsekakor pa letošnje leto ocenjuje kot eno izmed uspešnejših.

Pričakovanja v prihajajočem letu

»Leto 2013 bo zagotovo eno težjih,« pravi sogovornica. »Finančna kriza dobiva nov zagon, zunanji viri se križjo oziroma je njihovo pridobivanje oteženo, finančne institucije so zelo selektivne. Še vedno pa upamo, da se leto 2009 ne bo ponovilo. Cilji v planu 2013 so nastavljeni z rahlim optimizmom glede na današnje stanje. Skupina Impol mora nenehno povečevati in širiti svoje poslovanje, če želimo ostati v koraku s konkurenco, nove naložbe pa to tudi zahtevajo. Končati moramo naložbo na področju livarništva, nove naložbe pa bodo možne le do višine ustvarjenega denarnega toka po poplačilu dolgoročnih kreditov in bodo namenjene predvsem odpravljanju ozkih grl v proizvodnji,« dodaja. Poleg planirane prodaje in proizvodnje bo osnovni cilj sprotne servisiranje dolgov do bank in dobaviteljev. Negotovosti na področju cen aluminija so prisotne in lahko tudi bistveno vplivajo na poslovanje tako z vidika potrebnega obsega prodaje kot potrebnega obsega kreditnih virov. Z veliko pozornostjo bo treba spremljati bonitete naših kupcev in vključevati velik sveženj sprememb zakonodaje v poslovanje.

Prelomno leto za Impol Seval

Direktor Impol Sevala Ninko Tesić:
Za nami je leto številnih izzivov

Ninko Tesić

Kako bi opisali poslovanje Impol Sevala v letu 2012?

Leto 2012 sta zaznamovali dve stvari: številni izzivi in veliko dela. Mislim, da bomo na koncu leta dosegli relativno dobre rezultate, sicer ne bomo tako uspešni kot v 2011, vendar bomo poslovali bolje kot v preostalih letih, kar je tudi rezultat številnih vlaganj v preteklosti, ki so modernizirala opremo in pripomogla k stabilni proizvodnji. Zadovoljni

smo tudi s prodajo, pri čemer moram poudariti, da so prodajniki Impol Sevala in prodajniki Impola 2000 za zadosten obseg naročil vložili veliko truda.

Kateri so bili vaši največji dosežki?

Največji dosežek letošnjega leta je zagotovo zaključek montaže in poizkusni zagon nove linije za barvanje in zagon natezno ravnalnega stroja s pralno linijo. Prav tako lahko med velike dosežke štejemo, da nam je v času recesije uspelo proizvesti in prodati toliko izdelkov, kot smo načrtovali, in ustvariti dobiček. Čeprav je za nami naporno leto, sem prepričan, da smo lahko na dosežke ponosni. Povečali smo produktivnost, dvignili kakovost, prav tako se je izboljšala pripadnost zaposlenih, urejenost proizvodnih prostorov in skrb za zdravje in varnost zaposlenih.

Kateri so bili glavni problemi? Kako ste se z njimi spopadli?

Kot sem že omenil, za nami ni lahko leto, saj smo se srečevali s številnimi problemi: padec cen predelave, rast cen kovin v drugi polovici leta, nezadosten nivo naročil za trakove (kar je onemogočalo optimalno izrabo proizvodnih kapacitet), vodenje naložbenih gradbenih del v enakem prostoru, kjer je potekala proizvodnja, nestabilen tečaj dinarja, visoka inflacija in nizka gospodarska rast v državi. Težave smo reševali sproti, v reševanje smo vložili veliko truda, pri čemer smo želeli obdržati visoko produktivnost in nižati stroške proizvodnje.

Kako se razvija linija za barvanje? Ste že začeli prodajati izdelke na trgu?

Linijo za barvanje smo poizkusno zagnali. Preizkušamo njeno funkcionalnost z vidika možnosti barvanja številnih aluminijevih zlitin z različnimi vrstami premazov. Ubadamo se s številnimi problemi, saj določeni deli opreme ne delujejo tako, kot bi morali, tako da smo nekatere izmed njih celo zamenjali. Zaenkrat nismo preveč zadovoljni, vendar upamo, da bomo te probleme uspešno rešili do konca letošnjega leta. Pridobili smo že nekaj kupcev, ki so naročili testne količine. Upamo, da bomo prihodnje leto lahko pričeli z uspešnim lansiranjem barvnih izdelkov na trg.

Kakšni so načrti za leto 2013?

Proizvesti nameravamo 63.746 ton izdelkov, od tega 12.000 ton barvnega programa, povečati predelavo sekundarnega aluminija na 15.600 ton letno in doseči dobiček v višini 4,3 milijona evrov.

1

- Skupini Impol se je pridružil Rondal, d. o. o.
- Pričeli smo z aktivnostmi za pridobitev standarda ISO 50001 (standard za sistem upravljanja z energijo).

2

- Impol 2000, d. d., je prejel priznanje Andragoškega centra Slovenije za izjemne dosežke pri bogatitvi lastnega znanja ter za strokovne in promocijske uspehe pri bogatitvi znanja drugih.
- Dobili smo Impolkota – našo maskoto, ki nas opominja na pomen varovanja zdravja pri delu.

3

- Impol LLT je po večmesečnem trudu vendarle pridobil okoljevarstveno dovoljenje za gradnjo dodatnih livarskih kapacitet.
- Impol ostaja med deseti-mi največjimi izvozniki v Sloveniji.
- Impol je skupaj s podjetjem Svetloba, d. o. o., organiziral dogodek za promocijo varčne razsvetljave.

4

6

- Ponovno smo izvedli merjenje organizacijske klime in zadovoljstva zaposlenih v skupini Impol.

5

- Odprli smo novo podjetje v Južni Ameriki – Impol Brazil Aluminium.
- Kar nekaj zgradb v industrijski coni Impol je spomladi dobilo novo podobo.

11

- Organizirali smo osmi raziskovalni simpozij Impola, na katerem se je predstavilo 11 raziskovalnih nalog.
- Podelitev zahval in priznanj jubilarantom in inovatorjem skupine Impol za leto 2012 je tudi letos potekalo v Viteški dvorani gradu Slovenska Bistrica.

7

- Julija je več kot 50 zaposlenih v skupini Impol pridobilo nacionalno poklicno kvalifikacijo »upravljevec/upravljavka strojev v proizvodnji«.

8

- V času poletnih počitnic je kar nekaj dijakov in študentov pomagalo v družbah skupine Impol.
- Večina zaposlenih je že zaključila poletne dopuste in se sproščeno vrnila na delo.

9

- Ustanovili smo Društvo za promocijo zdravja Impol.
- V Impol Sevalu so zagnali novo linijo za barvanje trakov.
- Uvedli smo nov sistem registracije delovnega časa.
- Uspešno smo organizirali tudi jubilejne 15. športne igre skupine Impol.

10

- Zaključili smo prehod na IP telefonijo – sodobno in stroškovno učinkovitejšo ureditev telekomunikacijskega omrežja.
- Obiskali smo sejem Aluminium 2012.
- Impol je v trajno last prejel satelit Mock Up Leos 50.

12

- Srečanje upokojencev in ranjanje otrok z Dedkom Mrazom je potekalo v začetku decembra.
- Zaposleni so se 21. decembra odpravili na kolektivni dopust.

Impol v oblaku

Projekti razvoja informatike v skupini Impol v 2012

Vlaganje v informacijske tehnologije je tlakuje pot poslovni uspešnosti in je danes eden od najboljših odgovorov na izzive zaostrenih gospodarskih razmer. Z uporabo sodobnih informacijskih rešitev se izkoriščajo notranji potenciali za zniževanje stroškov, povečanje operativne učinkovitosti in izboljšanje kakovosti poslovanja.

Ali ste vedeli?
 Zasebni oblak skupini Impol omogoča uglasenost poslovnih zahtev in tehnologij ter kakovostnejše, hitrejš in enostavnejše uvajanje novih računalniških rešitev. Osrednji računalniški center v oblaku podjetja Alcad predstavlja varno, zmojljivo in poenoteno informacijsko okolje.

Informacijske storitve v oblaku

»V skupini Impol smo v letošnjem letu zaključili pomembne informacijske projekte, kot so: informacijsko obvladovanje vseh proizvodnih faz v družbi Impol LLT, evidenca delovnega časa in malic, e-odpremo in prenovo planiranja,« je povedala Mateja Polanc, vodja prodaje v Alcadu. Posebej so ponosni na izgradnjo zasebnega Impolovega računalniškega oblaka na Alcadovi infrastrukturi, kar sodi med strateške projekte. Ta projekt bo skupini Impol omogočal cenejše in enostavnejše pridobivanje ter uporabo novih informacijskih rešitev pri proizvodnih in poslovnih procesih, kot tudi pri poslovnem odločanju in v zadnjem času vedno pomembnejšem mobilnem poslovanju.

Aktualni projekti

Izva se tudi informacijska podpora nabavnega procesa, s čimer bodo prenovili proces nabave, izboljšali obvladovanje materialnih in storitvenih stroškov, pospešili pripravo podatkov za tekoče bilance ter povečati kakovost odnosov z dobavitelji. Med pomembnimi aktualnimi projekti je še izdelava novega informacijskega sistema družbe Impol R in R ter nadaljevanje prenove celotnega informacijskega sistema skupine Impol, ki ga prav tako izvaja družba Alcad.

Edvard Slaček preverja in usmerja aktivnosti prenove informacijskega sistema

»Informatika je zelo kompleksen proces, saj se nenehno srečujemo z novimi potrebami, ki jih želimo podpreti z informacijsko tehnologijo. Vedno močnejše prihaja do prepletanja poslovno in tehnično-tehnoloških informacijskih sistemov. Zato težko opredelimo pojem prenove informacijskih sistemov, saj so spremembe in dopolnjevanja proces, ki se nikoli ne konča. Pomembno je jasno opredeliti osnovno hrbtenico celovitega informacijskega sistema, da lahko na njej gradimo posamezne procese, ki so povezani med seboj, vendar delujejo povsem avtonomno in hkrati nudijo vso potrebno podporo ostalim procesom z enkratnim vnosom podatkov.

Edvard Slaček,
 direktor družbe Impol, d. o. o.

Povečan obseg delavnic in dodatnih projektov

V Kadringu so izpad prihodkov uspešno nadomestili s pridobivanjem novih strank in projektov

»Za nami je zelo naporno leto. Nekaj naših stalnih naročnikov je zaradi težkih razmer na trgu prenehalo poslovati, z nekaterimi smo imeli težave s poplačilom naših storitev. Izpade prihodkov smo uspešno nadomestili s pridobivanjem poslovanj, ki se nanašajo na zahtevnejša svetovanja s področja delovnopravne zakonodaje in širjenjem naše ponudbe na področju izobraževanja. Ocenjujem, da bomo poslovno leto zaključili z 90 tisoč evri dobička, kot smo tudi načrtovali,« je povedala direktorica družbe Brigita Juhart.

Največji dosežki

»Na začetku leta smo pridobili koncesijo za opravljanje storitev za trg dela za krajevno območje Zavoda RS za zaposlovanje za obdobje od 26. 3. 2012 do 31. 12. 2014. Trenutno smo edini izvajalec programov vseživljenjske karijerne orientacije za brezposelne osebe za Območno službo Maribor. Na osnovi sklenjene pogodbe z Ministrstvom za delo, družino in socialne zadeve bomo v letošnjem izvedli več kot 40 delavnic za brezposelne osebe.«

velik interes zaposlenih v skupini Impol.

»Uspešno smo zaključili organizacijo študija metalurgije, saj je velikemu odstotku udeležencev študija uspelo diplomirati in prevzeti odgovorne naloge v delovnih procesih.« Na osnovi vodenih aktivnosti Kadringa je letos več kot 50 zaposlenim v skupini Impol uspelo opraviti izpit in pridobiti certifikat NPK za upravljalca naprav v proizvodnji, ki jim bo v primeru potreb procesov pripomogel k podpisu pogodbe za opravljanje zahtevnejših del. »Trenutno

Obvladovanje bolniških

»Skupaj z vodji procesov smo izvedli več kot 70 razgovorov z zaposlenimi v skupini Impol, ki so večkrat na bolniškem staležu in definirali 40 ukrepov za izboljšanje delovnih pogojev na delovnem mestu.« Odstotek izgubljenih ur zaradi odsotnosti z dela zaradi bolezni ali poškodb se je v devetih mesecih letošnjega leta v primerjavi z enakim obdobjem lani tako zmanjšal za 0,34 odstotka (s 5,71 % na 5,37 %).

Izzivi v 2013

»Glavno vodilo pri izvajanju naših storitev so zadovoljni naročniki, ki so hkrati naša najboljša referenca. Želimo si pridobiti še več novih strank in povečati prihodke s prodajo storitev strankam izven skupine Impol,« pojasni direktorica in doda: »Imamo potrebna strokovna znanja in mnoge izkušnje, zato ocenjujem, da nam bo uspelo pridobiti zaupanje novih naročnikov. Naše storitve želimo povečati predvsem s ponudbo funkcionalnih izobraževanj in trženjem modela kompetenc.«

50

Več kot 50 zaposlenih v skupini Impol je na osnovi vodenih aktivnosti Kadringa uspešno pridobilo certifikat NPK za upravljalca naprav v proizvodnji.

Priznanje za učeče se podjetje

Podjetje Impol 2000 je dobitnik priznanja za učeče se podjetje za leto 2012, ki ga podeljuje Andragoški center Slovenije (ACS). »Priznanja smo zelo veseli. Prejela ga je sicer družba Impol 2000 kot krovna družba, namenjeno pa je celotni skupini,« je povedala sogovornica. ACS je rezultate skupine Impol na področju izobraževanja predstavil tudi v posebnem filmu, dostopnem na njihovi spletni strani. »Kadring je na osnovi sklenjenih pogodb o opravljanju storitev odgovoren za organizacijo izobraževanj za potrebe družb v skupini Impol, pri čemer vodi aktivnosti na način, da daje največ podaraka usposabljanju na delovnem mestu in prenosu znanj med zaposlenimi. Uspelo nam je brezplačno izobraziti številne mentorje, ki svoja znanja uspešno prenašajo na svoje sodelavce ali na dijake in študente na obvezni delovni praksi.«

Vodenje računalniškega opismenjevanja in pridobitve NPK

V Kadringu letos prav tako nadaljujejo z brezplačnim računalniškim opismenjevanjem zaposlenih, saj zanj še vedno obstaja

pa se v našem izobraževalnem centru izobražujejo zaposleni v skupini Impol za pridobitev poklica strojni tehnik.«

Aktivna promocija zdravja

Zelo aktivno so izvajali tudi promocijo zdravja na delovnem mestu za zaposlene v družbah skupine Impol. »S projektom »Promocija zdravja na delovnem mestu« oziroma z aktivnostmi, ki so se izvajale v sklopu omenjenega projekta, si prizadevamo zmanjšati odsotnost zaradi bolniške v skupini Impol na manj kot 5 odstotkov, izboljšati zadovoljstvo zaposlenih in zmanjšati tveganja za nastanek stresa na delovnem mestu.« Zato so izvedli raziskavo o vplivu stresa na bolniške odsotnosti in na splošno zdravje zaposlenih v družbah skupine Impol ter na osnovi izsledkov pripravili ukrepe za posamezno družbo. »Na osnovi izvedenega natečaja za izbiro »maskote – Impolka« za promocijo zdravja na delovnem mestu v skupini Impol smo poskrbeli, da »Impolko« prek plakatov mesečno svetuje zaposlenim, kako naj poskrbijo za svoje zdravje.«

Brigita Juhart: »Želimo si pridobiti še več novih strank.«

Obetavni raziskovalni projekti

Novi raziskovalni projekti za večjo inovativnost in napredek

Na nedavnem Impolovem Raziskovalnem simpoziju so raziskovalci predstavili smernice tehnološkega razvoja Impola med leti 2009 in 2012 (zadnji simpozij je potekal leta 2008) ter številne druge pomembne rešitve.

Pogled »od zunaj«

Za uspešno napovedovanje mehanskih lastnosti kovinskih zlitin in oceno njihovih lastnosti potrebujemo tudi kakovostne informacije o izločkih, je v svojem predavanju poudaril dr. Goran Kugler iz ljubljanske Naravoslovnotehniške fakultete. Kako je mogoče optimirati tehnologijo iztiskovanja po metodi končnih elementov (MKE) s programskim sistemom ProMaster, je na simpoziju razložil dr. Tomaž Šuštar iz podjetja C3M.

Uvajanje vitke proizvodnje

Največ odzivov je poželo predavanje dr. Franca Giderja iz podjetja Getas o uvedbi vitke proizvodnje, ki prinaša optimizacijo procesov in s tem skrajšuje čas dobave izdelkov, zmanjšuje stroške proizvodnje in pripomore k boljši kakovosti izdelkov. Po besedah dr. Giderja kar 95 odstotkov aktivnosti, ki jih opravimo v podjetju, ne dodaja vrednosti. Vpeljava vitke proizvodnje je tako usmerjena v prepoznavanje in odpravljanje izgub. Sledi naslednjim načelom oziroma vprašanjem: kaj bo zadovoljilo kupca, v kakšnem sosledju so koraki, ki dodajo vrednost izdelku, kako skrajšati čas ustvarjanja vrednosti, kako proizvajati le takrat, ko je potrebno in kako zagotavljati nenehne izboljšave.

Gnetne aluminijeve zlitine iz odpadnega aluminija

Pridobivanje aluminijevih zlitin standardne kakovosti iz nizkocenovnih virov odpadnega aluminija bo v prihodnje odločilno vplivalo na konkurenčnost in uspešnost evropske aluminijske industrije, je izpostavil dr. Varužan Kevorkijan. Glavne prednosti recikliranja aluminijevih zlitin za gnetenje so tako zagotavljanje cenejše surovine, razpršenost virov dobave vhodne surovine in prizadevanje za trajnostni razvoj.

Nova metoda litja drogov, optimiranje zlitine 6082

Pomembna raziskovalna projekta sta tudi litje drogov v elektromagnetnem polju pri nizkih frekvencah, ki ga je predstavil dr. Peter Cvahte, in optimiranje tehnoloških parametrov zlitine 6082. Nova metoda litja drogov prinaša izboljšanje lastnosti materialov ter doseganje ekstremnih mehanskih lastnosti. Medtem pa

optimiranje tehnoloških parametrov zlitine, o čemer je predavala Ida Kverh, omogoča izpolnjevanje vse zahtevnejših potreb kupcev v avtomobilski industriji.

Nova linija za barvanje trakov prinaša višjo dodano vrednost

Impol Seval je s postavitvijo nove linije za obojestransko barvanje trakov naredil pomemben strateški preobrat, je na simpoziju izpostavil vodja naložbe mag. Radomir Dodok. Linija s proizvodno kapaciteto 25 tisoč ton traku na leto se tako usmerja k izdelkom z višjo dodano vrednostjo. V okviru nove linije za barvanje širijo proizvodni program tankih lakiranih trakov za embalažo v prehrabni industriji. Kako zadostiti zahtevam proizvajalcev ribjih izdelkov v praksi, je v svojem predavanju razložila mag. Branislava Milović.

E-upravljanje dokumentov, e-odprema

Hkrati s prenovo nabavnega procesa se v skupini Impol uvaja tudi nov dokumentni sistem. Ta skrajšuje čas obdelave posameznega dokumenta in zagotavlja kakovostnejše informacije vodstvu ter je tako v koraku z zahtevami sodobnega poslovanja, je povedala Irena Šela. Damijan Stramšak pa je predstavil uvajanje projekta e-odprema, ki prav tako odpravlja papirno poslovanje in prinaša informacijsko podprt proces odpreme.

Analiza procesnotehnoloških baz, izdelava modela kompetenc

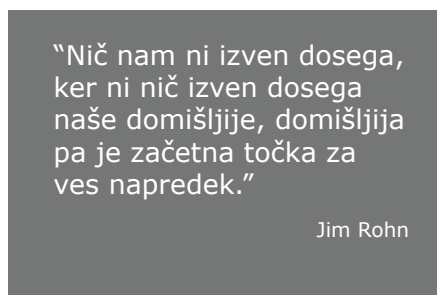
Kako je mogoče z modeliranjem analizirati in optimizirati proizvodne procese je na simpoziju predstavila Sara Hmelak. Kot primer je predstavila izgradnjo modelov na bazah podatkov skupine Impol. Kako lahko vpeljava modela kompetenc in sistema načrtnega razvoja kadrov pripomore k večjemu zadovoljstvu zaposlenih in k vpeljavi ciljnega vodenja, je povedala Nina Juhart Potočnik.

Plastične lastnosti zlitine, produktivnost folij

Kako je mogoče doseči višje preoblikovalne lastnosti in vrednosti raztezka končnega izdelka, je v svoji raziskovalni nalogi preučeval Uroš Kovačec. Predstavil je analizo zlitine aluminija, železa, mangana in silicija, izdelane s postopkom kontinuiranega litja. Produktivnost folij je projekt, zastavljen leta 2008, na osnovi katerega so v skupini Impol vpeljali številne spremembe in posodobitve. Njegovo kontinuirano izvajanje prispeva k optimiranju tehnološkega procesa izdelave folij, povečanju produktivnosti in boljši izkoriščenosti delovnega časa, je dejal Robert Skrbinek.

Simpozija so se udeležili tudi profesorji iz Naravoslovnotehniške fakultete

Jim Rohn

Impolčani zavzeto sledijo predavanjem

Največ prahu je dvignilo predavanje dr. Franca Giderja

Simpozija se je udeležilo več kot 60 gostov

Dr. Peter Cvahte je predstavil razvojne smernice v letih 2008–2012

V Impol Sevalu največ energije namenijo barvnemu programu, o čemer je tudi govorila mag. Branislava Milović

Osmi raziskovalni simpozij se je odvijal v Kristalni dvorani hotela Habakuk

Raziskovalni razvoj 2008–2012

Leto 2009 je bilo za skupino Impol na področju pridobivanja raziskovalnih projektov najuspešnejše

Skupina Impol se je od leta 2008, ko je potekal zadnji raziskovalni simpozij, pa do leta 2012 pridružila številnim pomembnim projektom. Smo soustanovitelj Centra odličnosti Vesolje-SI, sodelujemo v Centru odličnosti Cobik, razvijamo tri projekte, ki jih podpira Javna agencija za raziskovalno dejavnost RS in smo del mednarodne tehnološke iniciative EUREKA, kjer razvijamo projekt z delovnim naslovom ESPAL.

Med finančno najtežje projekte je sodil projekt o Inovativnih proizvodih iz aluminijevih zlitin, vreden več kot 5 milijonov evrov. Od tega so 3,2 milijona evrov skupaj prispevali evropski skladi in država. V projekt je bilo vključenih več kot 60 raziskovalcev, projektni konzorcij pa sta poleg Impola sestavljala še Ates in Kaldera. Projekt je prispeval k izboljšavi tehnologije izdelave specialnih kovaških palic in nestandardnih profilov do očrtnega kroga 320 mm, boljši tehnologiji iztiskavanja in drugim inovativnim rešitvam. Pregled raziskovalnega razvoja med leti 2008 in 2012 je za Raziskovalni simpozij pripravil dr. Peter Cvahte.

Osvajanje vesolja

V CO Vesolje-SI so Impolove zlitine in znanje prispevali k izdelavi satelita Leos 50, naslednji cilj pa je izdelava mikrosatelita visoke

ločljivosti za opazovanje Zemlje. Skupina Impol v projektu sodeluje s priznanimi tuji in domačimi inštituti ter podjetji.

Nova metoda litja

V projektu EUREKA ESPAL ima Impolova raziskovalna skupina pomembno nalogo: izvesti testno litje zlitin na livni napravi za elektromagnetno litje pri nizkih frekvencah ter metalografsko analizo zlitin. Pri tem sodelujejo z italijanskim in dvema srbskima podjetjema ter ljubljansko Naravoslovnotehniško fakulteto in beograjsko Fakulteto za tehnologijo in metalurgijo.

Ekstremna zlitina

Veliko si obetajo tudi od preostalih raziskovalnih projektov. Impolovi raziskovalci med drugim pospešeno razvijajo novo zlitino za kovanje, ki bo izpeljanka iz zlitin 6182 in 6110. »Danes smo z obstoječimi zlitinami

PREGLED RAZVOJNIH PROJEKTOV

- 2009–2011: RIP 09 InoProAl (Inovativni proizvodi iz aluminijevih zlitin)
- 2009–2013: CO Vesolje
- 2011–2014: Varjenje in oplemenitenje aluminijevih zlitin z gnetenjem
- 2011–2014: Barvne, absorpcijske in zaščitne nanoplastne prevleke za aluminijeve zlitine
- 2011–2014: Hidrotermalna sinteza močno vezanih prevlek fotokatalitičnega TiO2 na kovinskih podlagah
- 2011–2013: EUREKA ESPAL (Energy Savings by application of Electromagnetic Field in the production of Al-alloy billets by DC casting method)
- Sodelovanje s CO Cobik (Center odličnosti za biosenzoriko, instrumentacijo in procesno kontrolo)

Bronasti, srebrni in zlati znaki Impola

Deseto obletnico v družbi Impol PCP je letos obeležil tudi David Kropec

Jubilantu Borisu Hosteju sta čestitala predsednik uprave Jernej Čokl in direktor družbe Impol R in R dr. Varušan Kevorkijan

Čestitamo, jubilanti in inovatorji!

Jernej Čokl: »Brez vaše predanosti zagotovo ne bi bili tako dobri, kot smo.«

»Če pogledam ljudi v dvorani pred seboj, vidim obraze, ki jih v službi srečujem že deset, dvajset, trideset ali celo štirideset let. Vem, da so to ljudje, ki jim Impol pomeni več kot le vir dohodka. To so ljudje, ki si želijo, da bi bila naša skupina uspešna in da bi še naprej učinkovito kljubovala izzivom, s katerimi se srečujemo.«

Tako je minuli petek na slovesni podelitvi priznanj jubilarom in inovatorjem zbrane nagovoril predsednik uprave Jernej Čokl. Poudaril je, da je za nami izzivov polno leto. Časov udobnega načrtovanja proizvodnje ni več. »Zato se moramo navaditi živeti in delati drugače. Obvladovati moramo hitre spremembe, dosegati visoko produktivnost ob brezhibni kakovosti in skrbeti za optimalno porabo naših sredstev,« je dodal pred polno dvorano bistriškega gradu.

79 jubilentov

Posebno zahvalo in priznanje so direktorji družb in predsednik uprave izrekli tudi vsem zaposlenim, ki v skupini delajo deseto, dvajseto, trideseto ali celo štirideseto leto. Največ jubilentov je letos zabeležila družba Impol PCP. Posebej pa velja izpostaviti Janeza Fostnariča in Miroslava Gajška,

ki sta Impolu predana že 40 let.

»Glavni razlog našega uspeha se skriva prav v ljudeh, ki so sposobni in pripravljeni v svoje delo vložiti veliko truda, marljivosti in predanosti,« je še pristavil predsednik uprave.

Uradnemu delu je sledila še pogostitev

Za vpis v zgodovino še skupinska slika vseh povabljenih

Program so popestrili fantje iz skupine Sonus

Jubilantka Andreja Mlakar

Prireditve je vodila Jana Jeglič

Prireditve so se udeležili vsi trije člani uprave

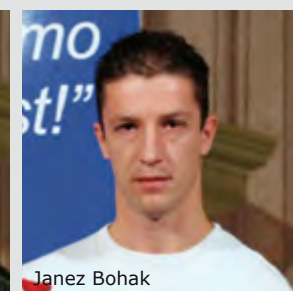
Odziv povabljenec je bil velik, saj so skoraj povsem napolnili dvorano

Deset inovatorjev leta

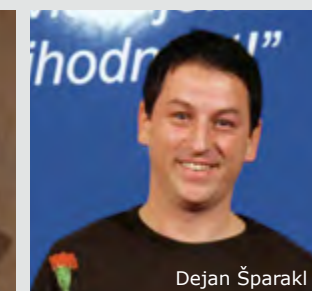
Potrebujemo zaposlene, ki bodo prav na vseh nivojih razmišljali, kako bi lahko s svojim trudom pripomogli k temu, da bomo boljši, hitrejši in učinkovitejši, je izpostavil predsednik uprave. Deset inovatorjev iz štirih družb v skupini je s svojimi koristnimi predlogi in rešitvami prispevalo prav k temu: bolj učinkovitemu proizvodnemu procesu, zmanjšanju stroškov in varnejšemu delovnemu okolju.

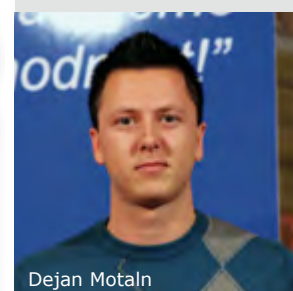
Tomaž Lešnik

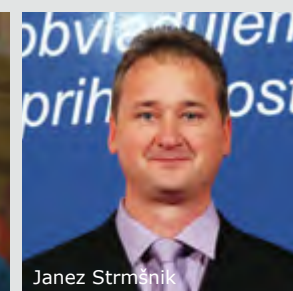
Janez Bohak

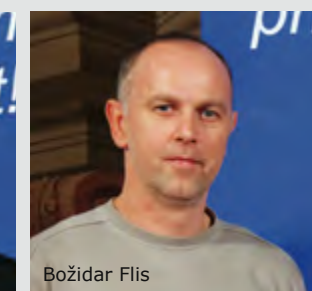
Dejan Šparakl

Dejan Motaln

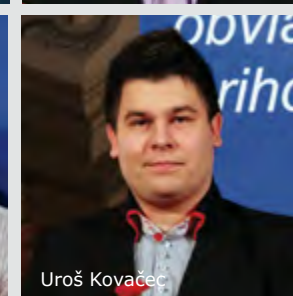
Janez Strmšnik

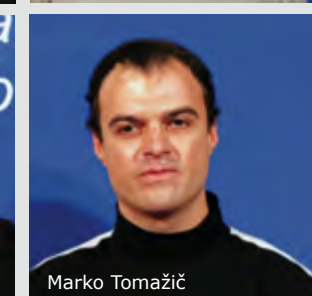
Božidar Flis

Slavko Polanec

Uroš Kovačec

Marko Tomažič

Gostje so si lahko ogledali tudi satelit, ki je bil razstavljen v Likovnem salonu

Na poti k doseganju najstrožjih okoljevarstvenih standardov

Če za marsikatero podjetje velja, da je njegova okoljska politika zgolj mrtva črka na papirju, to zagotovo ne drži za družbe skupine Impol.

Uspešno se zaključuje tudi najzahtevnejši projekt: navezava odpadnih voda podjetja Impol LLT na čistilno napravo. Projekt, ki ga vodi Andrej Kolmanič, vključuje tudi čiščenje odpadnih voda pred izpustom. S tem bomo iz vode izločali težke kovine in dosegli koncentracijo svinca nižjo od 0,05 mg/l, kar je najstrožja zahteva glede dovoljene koncentracije težkih kovin v Sloveniji, razlaga Barbara Hribernik

Pigac, vodja sistema ravnanja z okoljem v skupini Impol.

Zmanjševanje hrupa

Letošnji cilji programa ravnanja z okoljem so bili delno realizirani, številne naložbe (denimo priklop odpadnih voda na čistilno napravo) so še v teku. Med najpomembnejše naložbe za zmanjšanje vplivov na okolje poleg omenjenega sodi še šest projektov. Prvi je protihrupna sanacija v družbah Impol PCP in Impol LLT, ki se še izvaja. »V Impolu PCP smo leta 2011 zaključili sanacijo hrupa v proizvodnih procesih profili in Alumobil, zaradi pritožb sosedov se sanacija še nadaljuje. V Impolu LLT bodo – predvidoma do julija 2013 – skladiščni prostor popolnoma zaprli in tako zmanjšali moteči hrup,« našteta Barbara Hribernik Pigac. Drugi projekt je predelava nakladalne rampe v Impolu PCP (na 20-MN liniji), s čimer so že zmanjšali hrup, saj rampa po novem trupce transportira s pomočjo verige.

Avtomatizacija preskrbe s hladilno vodo

Pomemben projekt je prav tako preskrba s hladilno vodo. »V sodelovanju s Komunalo Slovenska Bistrica je bila izvedena tehnična rešitev za avtomatizacijo preskrbe s hladilno vodo hladilnih sistemov družb skupine Impol. Za preprečevanje prekomernih odjemov hladilne vode je bila maja 2012 zaključena avtomatizacija prekomernih odjemov (nad 100 m³/h) in sistem javljanja/alarmiranja prekomernega odjema.« Poleg tega je v izgradnji akumulacijski bazen s prostornino tisoč kubičnih metrov, ki bo vključen v celovito preskrbo IC Impol s hladilno vodo. Gradnja bo predvidoma zaključena decembra.

Optimiziranje stroškov ogrevanja

Trenutno izvajajo še avtomatizacijo kotlarne in toplotnih

podpostaj. Cilj projekta, ki bo zaključen v 2015, je natančno spremljanje porabe energije za ogrevanje posameznih družb in tako spodbuda k energetske varčnemu obnašanju. Letos pa je bila dokončana avtomatizacija delovanja kotlov in tlačne/raztezne posode. »V zaključni fazi je prenova toplovodnega sistema z vgradnjo regulacijskih ventilov na glavnih odvodih toplovoda.«

Izboljšanje sistema hlajenja

Zadnji okoljski projekt najpomembnejše šesterice je izboljšava hladilnega sistema Alumobila in valjarne. »Na obstoječi hladilni sistem valjarna (N26) se bo dogradilo dodatno hlajenje in dodatno filtriranje, hkrati pa se bo uredilo tudi merilno mesto, ki bo skladno z zakonsko predpisanimi zahtevami.« Za Alumobil bo zgrajen ločen hladilni sistem.

Pogled naprej

»Vseh zastavljenih ciljev nismo uspeli zaključiti v roku. Prednostni so tisti, ki jih sprejemamo na osnovi zakonskih zahtev, potencialnih izrednih dogodkov in pritožb javnosti,« razloži sogovornica. »Veliko okoljskih programov, ki jih izvajamo, cilja k zmanjševanju porabe energije in naravnih virov. Aktivnosti, ki ne bodo zaključene v roku, se prenašajo v naslednje obdobje. Poleg teh pa se pripravijo in sprejmejo novi cilji, da se zagotovi nenehno izboljševanje sistema ravnanja z okoljem.« Med ključne projekte prihodnjega leta tako sodi celostna preskrba IC Impol s hladilno vodo, protihrupna sanacija v Impolu PCP, že omenjena ločitev sistema hlajenja za Alumobil in nadgradnja hladilnega sistema v Impolu FT ter zmanjšanje obremenitve okolja s hrupom v podjetju Impol LLT (glej tabelo).

Tabela: Ključni projekti v 2013

Družba	Odgovorna oseba	Cilj	Predvideni rok	Predvideni stroški (v EUR)
Impol LLT	Rajko Šafhalter	Zmanjševanje obremenjevanja okolja s hrupom, izvedba projekta »Dodatne livarske kapacitete«.	30. junij 2013	1.300.000
Impol Infrastruktura	Dominik Strmšek	Zagotoviti celostno preskrbo IC Impol s hladilno vodo, ki vsebuje sledeče aktivnosti: • obnova bazena B s črpalno postajo, • izdelava centralnega sistema nadzora in omejevanja rabe tehnološke vode (iFIX), • obnova salonitnega cevovoda DN 400 za preskrbo IC Impol s tehnološko vodo.	december 2013	300.000
Impol PCP	Miro Slatinek	Izvedba protihrupne sanacije za zmanjšanje emisije hrupa v okolico (Stružni center).	december 2013	50.000
Impol FT	Tomaž Smolar	Ločitev hladilnega sistema za potrebe Alumobila ter nadgradnja obstoječega hladilnega sistema za dodatno hlajenje in filtriranje.	1. maj 2013	v pripravi

Ali ste vedeli?
Prve tiskane novoletne voščilnice so se pojavile v stari Avstriji, natančneje na Dunaju, v 20. letih 19. stoletja. Običaj je izšel iz voščil, ki so jih redovnice že od 15. stoletja pisale ročno in jih pošiljale svojim dobrotnikom. Ko so se pojavile prve tiskane voščilnice, so jih sprva prodajali v dobrodelne namene.

V svetu pripisujejo prvo voščilnico Angležu Henryju Colu, ki je prve voščilnice dal natisniti leta 1843. Ta voščila je krasila ilustracija Johna Callcotta Horsleya, kjer je prikazana družina pri praznovanju.

Prve božične in novoletne voščilnice so bile enostavno okrašene, kasneje pa so se na voščilih pojavili zimski in praznični motivi.

Pismo predsednika sindikata Skei Impol

Spoštovane sodelavke in sodelavci!

Izteka se leto. Leto, ki so ga zaznamovali negotovost, recesija, sprtost med levimi in desnimi ter med javnim in realnim sektorjem ter uspele in neuspele reforme z namenom izboljšanja situacije, v kateri smo se znašli. Vsa bremena pohlepa kapitala, bank in politike bi znova radi naložili na ramena malega človeka, na zaposlene, ki se s prihodki komaj prebijamo iz dneva v dan. Zadovoljni smo lahko, da zaposleni v družbah skupine Impol svojo zaposlitev še vedno doživljamo kot redno in stabilno. Zaradi dobrega sodelovanja med vodstvom in zaposlenimi, dobre strategije, dolgoročnih načrtov, vlaganja v razvoj in ljudi se družbe v skupini Impol dobro spoprijemajo z zahtevami trga tudi v teh kriznih časih.

V letošnjem letu smo se v sindikatu spopadali z veliko stisko ljudi ob izgubi treh podružnic: Almonta, Almonta PVC in Almonta montaže. Zaposlenim smo pomagali z organiziranjem stavk, s katerimi smo dosegli izplačilo plač, nudenjem pravne pomoči, najbolj ogroženim tudi s solidarnostno pomočjo. Prav tako smo se obrnili na vlado in občino, da bi s skupnimi močmi pomagali ohraniti zdravo jedro podjetja z registracijo nove družbe, Alumero, v kateri so zaposlili večje število delavcev iz Almonta. Ostalim smo pomagali iskati zaposlitev v drugih podjetjih, tudi v tujini.

Za namenom čim boljšega delovanja sindikata skrbimo za konstantno usposabljanje sindikalnih zaupnikov s področja delovnopravne zakonodaje, zakonodaje s področja varnosti in zdravja pri delu in s področja sklepanja kolektivnih pogodb. Slednje nam bo zlasti prišlo prav v naslednjem letu, ko bodo v Impolu potekala pogajanja za sklenitev podjetniških kolektivnih pogodb, ki so bile odpovedane. Sindikat sodeluje tudi kot aktivni pogajalec pri sprejemanju reform trga dela in je podal večje število pripomb.

V teh težkih časih, ko je vsepovsod, kamor pogledamo, negativizem, je izredno pomembno, da med sodelavci gojimo prijaznost, vzajemnost in solidarnost ter poglobljamo medsebojno spoštovanje in tovarištvo. Bolj kot smo združeni, bolj smo močni. Zato vse vabimo v sindikalno družino SKEI.

Kdor hoče nekaj narediti, bo našel pot, kdor noče ničesar narediti, bo našel izgovor.

Predsednik konference SKEI Impol
Mladen Tramšek

Ali ste vedeli?
Letošnjega srečanja z Dedkom Mrazom se bo udeležilo več kot 400 otrok, katerih starši so zaposleni v skupini Impol.

ZAHVALA IN VOŠČILO

Vodstvo Impola se ob zaključku leta iskreno zahvaljuje vsem upokojenim sodelavcem Impola.
Z vašim dobrim delom, vztrajnostjo, inovativnostjo in prodornostjo je Impol postal uspešno in ugledno podjetje.
Trdo bomo delali, da tako tudi ostane.

Vam in vašim družinam želimo prijetne božične praznike ter vse dobro v letu 2013.

Drage sodelavke in dragi sodelavci!

Počasi vstopamo v leto 2013, ki prinaša nove izzive in priložnosti. Želim vam, da boste dobro izkoristili vse priložnosti in uspešno premagovali izzive. Predvsem pa naj bo leto, ki prihaja, polno razumevanja, sreče in zadovoljstva.

Jernej Čokl, predsednik uprave

Drage sodelavke in sodelavci!

Za nami je delovno leto, v katerem smo se po svojih najboljših močeh trudili, da bi dosegali dobro poslovanje, prav tako smo se borili za pravice delavcev. Zaradi težkih gospodarskih razmer podjetja pogosto pozabijo na naše ljudi in naloga sindikata je, da delodajalca spominja na naše pravice. Mi bomo to nalogo vedno vestno izpolnjevali in se trudili, da boste z veseljem opravljali delo, pri čemer boste spoštovani in cenjeni. V prihodnjem letu vam želim veliko razumevanja in spoštovanja v delovni sredini, prav tako pa veliko sreče, veselja in ljubezni v zasebnem življenju.

Milan Mesarič, KNSS - Neodvisnost

Dragi prijatelji in sodelavci!

Žal se leto vse prehitro približuje svojemu koncu in tako ne bo časa, da bi vsem vam osebno segli v roke. Radi bi vam osebno izrekli vse tiste misli in želje, ki jih nosimo v svojih srcih in bi jih radi delili z vami. Čutimo prijetno dolžnost, da se vam zahvalimo za vaše zaupanje in sodelovanje. Hvala za potrpljenje, če se nismo odzvali tako, kot ste od nas pričakovali ali pa smo ušpičili kakšno neumnost. Iskrena hvala za vse vaše pohvale. To leto je bilo delovno in uspešno predvsem zaradi vas. Hvala vam. Naj bo novo leto za vas in najdražje najlepše do sedaj: polno ljubezni, razumevanja in spoštovanja.

Sreča in uspeh bosta temu sledila.

Mladen Tramšek, Skei Impol

Naj vam leto, ki je pred vrati, prinese veliko zdravja, sreče in dobrega počutja v restavraciji,

so želje kolektiva Sodexo.

Skupaj aktivno v 2013

Ohranimo zdravje in prijateljske vezi

Pozitivna energija zaposlenih v Impolu je prisotna tudi na družjenjih izven delovnega časa.

Društvo za promocijo zdravja Impol že tri mesece organizira različne športno-rekreacijske dejavnosti. Največ aktivnosti se trenutno še vloga v pridobivanje članov, skupaj nas je sedaj že skoraj 200. Ta številka pridno raste, saj ima društvo že veliko aktivnosti, v katerih se člani dobro počutijo.

Aktiven začetek delovanja društva je zelo lepo sprejel tudi predsednik uprave skupine Impol Jernej Čokl. Predsednik društva Jože Fajs mu je na sestanku povedal, da so si člani društva za promocijo zdravja Impol donirana sredstva pripravljeni prislužiti s prostovoljnim delom v Impolu izven delovnega časa. In tudi to delo se bo organiziralo tako, da bo članje društva povezovalo in podpiralo druženje.

Prihodnje leto bo pestro in aktivno

Za trenutne člane in vse, ki se nam boste še pridružili, pripravljamo širok nabor aktivnosti in prepričani smo, da bo vsak našel kaj zase.

Ob koncu leta se vsem članom in ostalim zahvaljujemo za podporo in sodelovanje ter se z optimizmom podajamo novim zmagam naproti v leto 2013.

Zdravje je naše največje bogastvo, naj tako ostane tudi v 2013!

AKTIVNOSTI DRUŠTVA

Kaj je že za nami?

Pohod po obronkih gradu Štatenberg

Pohod po čebelarški poti s predavanjem o čebelah in zdravilnih rastlinah

Predavanje o zdravilnih rastlinah, zeliščih v gasilskem domu Impola

Trenutno poteka

Dvoransko kolesarjenje
Kje: atletska dvorana Slovenska Bistrica
Kontakt: Janez Motaln, 041 871 973

Skupinske dvoranske športne aktivnosti
Kdaj: vsak torek, od 17.00 do 19.00
Kje: telovadnica 2. Osnovne šole Slovenska Bistrica
Kontakt: Urša Zidanšek, 040 462 032

2013

Šola hujšanja
Kdaj: prijave se zbirajo do 15. januarja 2013
Kontakt: Željka Kutija, 041 822 838

Tečaj smučarskega teka
Kdaj: januar 2013
Kontakt: Jože Fajs, 051 683 132

Turnir v dvoranskem nogometu
Kdaj: februar 2013

Očistimo Impol
Kdaj: marec 2013

S kolesom na delo
Kdaj: maj 2013

Naučimo se živeti zdravo

Večina izmed 95 pregledanih zaposlenih v Impolu ima prekomerno težo in zato večje tveganje za nastanek srčno-žilnih obolenj, je razložil Janko Roj, dr. med., specialist medicine dela, prometa in športa, ki skrbi za zdravje Impolčanov.

Takšen je zaključek analize preventivnih pregledov 95 zaposlenih (92 moških in 3 ženske) v Impolu, ki jih je dr. Roj opravil od januarja do novembra letos. Preveril je njihov indeks telesne mase (ITM, razmerje med višino in težo), prehrabne navade, morebitne razvade (kajenje, pitje alkohola) ter pojavnost pogostih obolenj. Izsledki kažejo, da ima več kot polovica (52,63 %) pregledanih prekomerno telesno težo oziroma je zmerno debelih, saj je njihov ITM med 25 in 29,99 (Graf 1). Pri dobri četrtini (26,32 %) gre za hudo debelost.

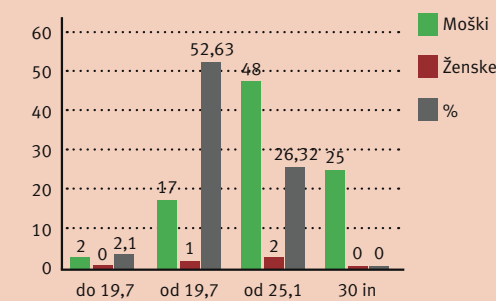
Vrste bolezni in aktivnost

»Pri ugotavljanju najpogostejših bolezni ugotovimo, da so na prvem mestu endokrine (sladkorna bolezen, bolezni ščitnice ...), prehranske in presnovne bolezni, sledijo bolezni oči, ušes in obtočil,« razlaga dr. Roj. Kar 85 odstotkov moških in dve ženski je odgovorilo, da priložnostno pijejo alkohol. Dobrih 27 odstotkov pregledanih kadi, kar prav tako sodi med dejavnike tveganja za srčno-žilne bolezni. Dodatna težava je, da se skoraj 16 odstotkov pregledanih ne ukvarja s športom, skoraj polovica vprašanih pa pred odhodom na delo na zaužije najpomembnejšega obroka dneva – zajtrka.

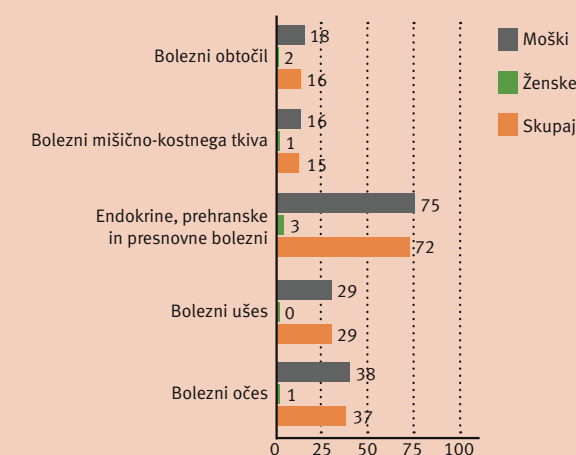
Rešitev več gibanja, zdrava prehrana

»Zdravje srca in ožilja si lahko ohranimo z ustrežno prehrano oziroma s pravilno vsebino našega jedilnika, ki izhaja iz upoštevanja prehranske piramide (glej sliko),« razlaga dr. Roj. »Zdrava in uravnotežena prehrana, redna vadba in počitek ustvarjajo sinergijske zdravstvene učinke, ki pomembno prispevajo k preprečevanju bolezni in večji kakovosti življenja,« dodaja. Zavedati se moramo, da smo za naše zdravje najprej odgovorni sami in da te skrbi ne smemo prepustiti zgolj zdravstvenim institucijam, delodajalcem in drugim, opozarja.

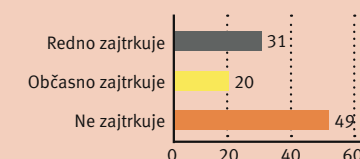
Na jedilnik vnesimo čim več sadja in zelenjave, rib, oreščkov ter semen polnovrednih žit in njihovih izdelkov, posnetega mleka, mlečnih izdelkov in vode. Hrana razdelimo na 3-5 manjših dnevnih obrokov.

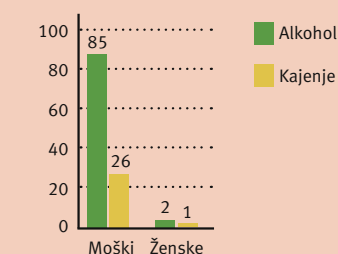
Graf 1: Indeks telesne mase

Graf 2: Najpogostejše bolezni

Graf 3: Zajtrk zaposlenih

Graf 4: Razvade zaposlenih

Kako boste pa letos obdarovali svoje najbližje?

Darilca iz kuhinje so sladka, slana, kisl, alkoholna, mastna ... skratka, slastna. Pogoji so le, da morajo biti iz kakovostnih surovin in higijensko neoporečna.

Ste se letos odločili, da boste najbližje za decembrske praznike namesto s kupljenimi obdarovali z nekoliko bolj tradicionalnimi, doma pripravljenimi darili? Zakaj pa ne. Poleg tega, da boste nekaj prihranili in delovali bolj v skladu z »recesijskim duhom«, bodo doma narejena darila izžarevala tudi veliko več vaše osebnosti in naklonjenosti do obdarovancev.

Res je, da nekateri že med letom preudarno izberejo, nakupijo ali naredijo darila za najljubše. Ko cveti sivka, posušijo cvetove in z njimi napolnijo lepo sešite vrečke. Poleti naberejo borovnice, skuhamo marmelado in kozarčke opremijo z lepo nalepko in trakom ... Njihovo nasprotje smo tisti, ki na darila pomislimo zadnji hip, torej nekaj dni pred prazniki. Kljub temu ni razloga za obup. Za izdelavo daril je najbolje, da uporabimo sestavine, ki so nam na voljo. Če nam je kuhanje v veselje, razmislimo, kaj znamo ali zmoremo narediti v kuhinji, saj so takšna darila lepa in še praktična. Ker se pojedjo ali popijejo, obdarovancu po nepotrebnem ne zasedajo prostora na polici ali v omari.

Tu je nekaj idej:

- Kristalni sladkor, odišavljen z vaniljevim strokom. Naložimo ga v lep kozarček in zapremo, okrasimo s pentljo in pripišemo recept za vaniljeve piškotke.

- Narezano suho sadje damo v kozarček in prelijemo z medom. Pokrov prekrijemo s karirasto tkanino, nakvačkamo čisto majhen prtiček, če smo seveda veščji te spretnosti, ali sešijemo kakšen drug zanimiv motiv, s katerim okrasimo kozarček, kot so to delale že naše babice.
- Skuhamo marmelado ali džem, jo vložimo v manjše kozarčke, pokrov pa prekrijemo s tkanino, ki smo jo izvezli s kakšnim od starih slovenskih motivov, na primer gorenjski nagelj v križni tehniki vezanja.
- V glinen lonček posadimo semena zelišča, denimo vrtno krešo, ki jo režemo že po 7 dneh in uporabimo za solate.
- Nekaj manjših stekleničk napolnimo z oljčnim oljem oziroma kisom. V vsako od stekleničk damo zelišče, ki olje oziroma kis aromatizira – čili paprika, peteršilj, čemaž za olje, aromatična zelišča za kis ... Pokrovčke prekrijemo z mrežasto tkanino in zavežemo s

pentljo. Vse skupaj postavimo v lično košarico.

- Če imamo doma pripravljeno medico ali borovničevo žganje, poiščimo originalne majhne stekleničke, dodajmo pentljo in na vizitko napišimo nekaj verzov.

Tudi če nismo veščji kuhanja, lahko sami izdelamo poceni in praktična darila. Zelo lepo darilo so nakvačkani obeski za smreko, okvirčki za slike iz fimo mase, svečke, okrašene s servietno tehniko, poslikane rute, prtički z izvezeno smrekovo vejico ali pa monogram na robčku, poslikani okrasni lončki za rože in še in še. Za otroke pa pripravimo »vrečo čudes«. Naredimo majhne pakete, v katere skrijemo čokoladne bombone in druge sladkarije, kakšno plišasto igračko, zgoščenko s priljubljeno risanko, nogavice, ..., in ko bodo otroci prišli na obisk, naj sežejo v našo vrečo čudes ter iz nje potegnejo svoje darilo.

Domača pomarančna marmelada

Lepo praznično darilo je lahko tudi domača pomarančna marmelada. Zdrava, okusna in dišeča bo razveselila vsakega obdarovanca.

Sestavine: 1 kilogram pomaranč, 2 limoni, 1,5 litra vode, 1 kilogram sladkorja

Pomaranče in limone operemo ter prerežemo na pol. Meso z žlico izdoblamo iz lupinic. Morebitne koščice odstranimo. Izdobljeno meso stresemo v lonec, prilijemo pol litra hladne vode in kuhamo na zmernem ognju toliko časa, da se masa zgosti (približno 15 minut). Lonec odstavimo. V drugem loncu zavremo liter vode in vanjo stresemo pomarančne lupine. Kuhamo 20 minut, da se lupine zmehčajo. Lonec odstavimo. Pomarančne lupine s penovko poberejo iz vode, nekoliko ohladimo in narežemo na tanke trakove. Narezane pomarančne lupine stresemo nazaj v lonec. Dodamo sladkor, dobro premešamo in počasi segrevamo, da se sladkor stopi. Med mešanjem segrevamo toliko časa, da zmes zavre. Kuhamo 5 minut, nato pa dodamo skozi cedilo pretlačeno meso sadežev. Ostanke, ki ostanejo na cedilu, zavrzemo. Lonec odstavimo in preverimo kakovost marmelade. Z žličko zajamemo majhno količino marmelade in jo položimo na hladen krožnik. Če je marmelada pravilno pripravljena, se bo skoraj takoj začela strjevati. Če je marmelada še vedno tekoča, lonec znova pristavimo in kuhamo marmelado še približno 5 minut, potem pa jo ponovno preizkusimo. Še vročo marmelado nadevamo v čiste sterilizirane kozarce za vlaganje, katere tesno zapremo. Kozarce postavimo na glavo in pustimo stati toliko časa, da se marmelada povsem ohladi. Marmelado označimo z listki (vsečina, datum) in shranimo na temnem, hladnem in suhem mestu.

	IMPOL	POPAJEV VIR MOČI	ZADNJI DEL LADJE KRMA	SL. SLIKAR SAMOUK (ANTON)	GAMŠJI BIVOL S CELEBESA	HRUŠKA, KI DOZORI POZNO JESENI	FRANČOSKI LETUVIŠKI KRAJ OB ZENEVSKEM JEZERU	
	GLOBOKE ZEMELJ. VDOLBINE, SKRAPLJE						MESTO NA SEVERU MADŽAR- SKE	
	RENOVI- RANJE OBNOVA							
	KURIR							
IMPOL	HRVAŠKI KOŠARKAR KNEGO	EVROPSKI VELETOK		TVOREC SIKIZMA				
		TOVARNA VRACHA		SLIKAR ŠKODLAR				
GOROVJE V SEVERNI AMERIKI					LITERATKA SEIDEL			
					MOŠTVO, TEAM			
DEL TENIŠKE IGRE			MAJHEN ČOK				GRAD IZ PRESER- NOVE ROZAMUNDE	DOLGE TURŠKE PIPE
			PISATELJ VELIKOVJA					
NA DAN PLAČAN DELAVEC					RIMSKI DRŽAVNIK			
					IGRALKA (MAJA)			
RDEČKASTA KRAVA				PAS PRI KIMONU			UČENJE	
				SPOSOJEN DENAR			SL. PSIHATER	
KLADIVO ZA KLEPA- NJE MLIN. KAMNOV					UMET. SMER 20. STOL.			
IMPOL	PREBI- VALEC KUNGOTE	PEVEC PESTNER			ZAŠČITNO OBLAČILO			
		DELAVKA V ARHIVU			PEVKA STONE			
ZAVITA ŽELEZNA KLJUKA						ŠKOFOV NAMESTNIK	NAVDUŠEN PRIVRŽENEC REKA V MONGOLUI	
BUDILKA ALI ŠTOPARICA			ŽENSKA, KI GOVORI GOVORNI- ČICA					
KRATICA AM. HOKEJSKE LIGE			EDEN OD MUŠKE- TIRJEV	SINKO			SPODRS- LJAJ	NEGATIVNI ION
IGRALKA LOLO- BRIGIDA				DEŠČICA ZA KRITINO KIT. MESTO XIAMEN				
NAPOTA, ZAPREKA					KITAJSKO MESTO			
					KRVOSESI ZAJEDAVEC			
TANTAL		AZIJSKI VELETOK				PRIPOVEDNE PESNITVE		
		IT. PIS. (UMBERTO)				REKA V ŠVICI		
GOZDNA RASTLINA, ČEMAŽ					AGENCIJA RS ZA OKOLJE			
					(SMJRT)			
GRŠKO PREDGORJE, ACTIUM					SEVERNO- AMERIŠKI MALI MEDVED			
HRAM SVETIŠČE					CELICA ZA NEPOLNO RAZMNOŽEVANJE MAHOV IN PRAPROTI			GESLO KRIŽANKE

NAGRADNA KRIŽANKA

Geslo križanke pošljite v uredništvo Metalurga do 15. januarja 2013.

Nagrajenci bodo objavljeni v naslednji številki Metalurga.

1. nagrada: Nahrbtnik zavarovalnice Triglav.
2. nagrada: Brisače zavarovalnice AdriaticSlovenica.
3. nagrada: Hišni copati zavarovalnice AdriaticSlovenica.

NAGRAJENCI KRIŽANKE

1. nagrada (letna premija za zavarovanje Vzajemna Diagnoza):
Janez Justinek, Impol FT
2. nagrada (filtrirni vrč zavarovalnice Triglav):
Rado Ahej, Impol FT
3. nagrada (nahrbtnik zavarovalnice AdriaticSlovenica):
Leopold Jecel, Impol Infrastruktura

Nagrade lahko prevzamete v tajništvu Kadrinja.

Urednica: Nina Juhart Potočnik.
Priprava člankov: Nina Juhart Potočnik,
Urša Zidanšek, Nadja Bezenšek, Urška Kukovič Rajšp.
Avtorji fotografij: Nino Verdnik, Urša Zidanšek in ostali.
Vir fotografij: www.sxc.hu, www.freegreatpicture.com.
Grafična zasnova in prelom: Kadrin.
Lektoriranje: Nadja Bezenšek.
Tisk: www.grafis.si.
Naklada: 1000 izvodov.
Naslov uredništva: Metalurg, Trg svobode 26, 2310 Slovenska Bistrica.
Elektronska pošta: nina.juhart@kadrin.si.
Telefon: 02/80 55 205, telefaks: 02/80 55 202.

